

T.C.
GAZIANTEP ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRK HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN NEDENLER

Burçin SELÇUK
YÜKSEK LİSANS TEZİ

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Hatice Serap KOÇAK

İKİNCİ DANIŞMAN
Prof. Dr. Zeynep GÜNGÖRMÜŞ

GAZIANTEP
2022

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**TÜRK HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNİ
ETKİLEYEN NEDENLER**

Burçin SELÇUK
YÜKSEK LİSANS TEZİ

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Serap KOÇAK

İKİNCİ DANIŞMAN

Prof. Dr. Zeynep GÜNGÖRMÜŞ

GAZİANTEP

2022

T.C.
GAZIANTEP ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
TÜRK HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNİ
ETKİLEYEN NEDENLER

Burçin SELÇUK

Tez Savunma Tarihi: 06/07/2022

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Onayı

Doç.Dr.Davut Sinan KAPLAN
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne; Bu çalışmanın bir “Yüksek Lisans” derecesi için uygun ve yeterli bir çalışma olduğunu onaylıyorum.

Prof.Dr. Derya TANRIVERDİ
Hemşirelik Anabilim Dalı Başkanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir “Yüksek Lisans” tezi olarak kabul edilmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Hatice Serap KOÇAK

I. Tez danışmanı:

Prof. Dr. Zeynep GÜNGÖRMÜŞ
II. Tez danışmanı:

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir “Yüksek Lisans” tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Jürisi

İmza

Dr.Öğr.Üyesi Hatice Serap KOÇAK

Dr.Öğr.Üyesi Safiye ÖZGÜÇ

Dr.Öğr.Üyesi Şirin ÇELİKKANAT

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

06/07/2022

Burçin SELÇUK

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitiminin her aşamasında desteğini esirgemeyen, anlayışlı yaklaşımı ile bana cesaret veren tez danışmanım Sayın Dr. Öğr. Üyesi Hatice Serap KOÇAK' a, yüksek lisans eğitiminin boyunca bilgisini ve değerli fikirlerini esirgemeyen, yol göstererek idol olan ve bugünlere gelmeme yardımcı olan tez danışmanım Sayın Prof. Dr.Zeynep GÜNGÖRMÜŞ'e, veri toplama aşamasında her türlü yardım ve desteğini esirgemeyen araştırmaya dahil olan tüm öğrencilere, hemşire arkadaşlarıma ve destekçim ÖHDER ve THD öğrenci komisyonuna teşekkürü bir borç bilirim.

Bana her zaman güvenen, beni bugünlere getiren, zorluklara göğüs germeyi öğreten anneme ve rahmetli babama, desteklerini her zaman arkamda hissetteiğim çok sevgili kardeşlerim Burcu, Buket, Yeter, Birgül ve Demet'e

En İçten dileklerle sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

06/07/2022

Burçin SELÇUK

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
İÇİNDEKİLER	ii
KISALTMALAR	iii
TABLolar DİZİNİ	iv
ÖZET	1
ABSTRACT	2
1. GİRİŞ	3
1.1. Problemin Tanımı ve Önemi.....	3
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırma Soruları.....	4
2.GENEL BİLGİLER	5
2.1. Meslek.....	5
2.1.1. Meslek tanımı	5
2.1.2. Meslek seçimi ve önemi	5
2.1.3.Meslek seçimini etkileyen faktörler.....	6
2.1.4. Hemşirelik mesleğinin seçiminde etkili olan faktörler	6
2.2. Hemşirelik.....	7
2.2.1. Hemşireliğin tanımı ve tarihsel gelişimi	7
2.2.3. Türkiye’de hemşirelik eğitimi	9
3. GEREÇ VE YÖNTEM	12
3.1. Araştırmanın Tipi.....	12
3.3. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman	12
3.4. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	12
3.4.1 Araştırma evrenini oluşturan üniversitelerin özellikleri	12
3.5. Araştırma alınma ölçütleri	14
3.6. Araştırma alınmama ölçütleri	14
3.6. Araştırma Değişkenleri	14
3.7. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplaması	14
3.7.1. Öğrencilere ait tanıtıcı özellikler formu (Ek 2).	14
3.7.2. Hemşirelikte meslek seçim ölçeği	15
3.8. Veri Toplama Süreci.....	15
3.9. Verilerin İstatistiksel Analizi	15

3.10. Araştırmanın Etik Boyutu	16
3.11. Araştırmanın Genellenebilirliği, Sınırlılıkları ve Güçlü Yanları	16
4. BULGULAR.....	18
4.1. Hemşirelik Öğrencilerinin Tanıtıcı Özellikleri	18
4.2. Öğrencilerin Mesleğe İlişkin Özellikleri	22
5.TARTIŞMA.....	44
5.1. Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Meslek Seçim Nedenlerinde 7 Coğrafi Bölge Arasında Farklılıkların İncelenmesi.....	44
5.2. Tanıtıcı Özelliklerle Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği Puanlarının İncelenmesi	46
5.3. Öğrencilerin Hemşireliği Seçme Nedenlerinde HMSÖ Değerlendirmesi.....	50
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	51
8. KAYNAKÇA	53
9. EKLER	59
9.1. EK 1: Güç Analizi.....	59
9.2. EK 2 : Veri Toplama Araçları.....	60
9.3. EK 3 : Anket Çalışma İzni	63
9.4. EK 4: Etik Kurul Kararı.....	70
9.5. EK 5: Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu.....	72
9.6. EK 6: Ölçek İzin Yazısı	77
9.7. EK 7: Kongre Katılım Belgesi.....	78
10. ÖZGEÇMİŞ	79

KISALTMALAR

Atatürk Üniversitesi	AÜ
Dokuz Eylül Üniversitesi	DEÜ
Erciyes Üniversitesi	ERÜ
Hemşirelik Fakültesi	HF
Hemşirelik Meslek Seçimi Ölçeği	HMSÖ
Hemşirelik Yüksekokulu	HYO
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	KSÜ
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	KKTC
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	OMÜ
Sağlık Bilimleri Fakültesi	SBF
Sağlık Meslek Liseleri	SML
Sağlık Yüksekokulu	SYO
Sakarya Üniversitesi	SAÜ

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özelliklerinin dağılımı	18
Tablo 2: Hemşirelik öğrenci ailelerinin tanıtıcı özelliklerinin dağılımı	21
Tablo 3: Öğrencilerin mesleğe ilişkin özelliklerinin dağılımı	24
Tablo 4: HMSÖ sorularına verilen cevapların dağılımı	27
Tablo 5: Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği mesleki uygunluk alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması	30
Tablo 6: Öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği mesleki uygunluk alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması	32
Tablo 7: Öğrencilerin mesleğe ilişkin özelliklerinin ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği mesleki uygunluk alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması	34
Tablo 8: Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği yaşamsal nedenler alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması	37
Tablo 9: Öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği yaşamsal nedenler alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması	39
Tablo 10: Öğrencilerin mesleğe ilişkin özelliklerinin ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği yaşamsal nedenler alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması	41
Tablo 11: Öğrencilerin üniversitelerine göre “Mesleki Uygunluk” ve “Yaşamsal Nedenler” alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması	43

ÖZET

TÜRK HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN NEDENLER

Burçin SELÇUK

Hemşirelik Anabilim Dalı

Halk Sağlığı Hemşireliği Yüksek Lisans Programı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Hatice Serap Koçak

İkinci Tez Danışmanı: Prof. Dr. Zeynep GÜNGÖRMÜŞ

Temmuz 2022, syf: 79

Bu araştırma, Türk hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen nedenleri belirlemek amacıyla kesitsel tipte yapılmıştır. Araştırma 15 Ocak - 10 Mart 2020 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini yedi bölgedeki üniversite hemşirelik öğrencileri, örneklemini ise çalışmaya katılmayı kabul eden 2774 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan Tanıtıcı Bilgi Formu ve Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği (HMSÖ) kullanılmıştır. Veriler IBM SPSS 21.0 paket programında ortalama, yüzdelik, ANOVA, Mann Whitney U bağımsız gruplar t testi kullanılarak değerlendirildi. Araştırmaya katılan öğrencilerin HMSÖ “Mesleki Uygunluk” alt boyutundan aldıkları puanlar ortalama 70.5 ± 20.8 olarak, “Yaşamsal Nedenler” alt boyutundan aldıkları puanlar ortalama 30.9 ± 10.2 olarak ve ölçek toplamından aldıkları puanlar , ortalama 101.4 ± 24.8 olarak saptanmıştır. Öğrencilerin %65.2’si bölümü isteyerek seçtiği, %67.9’u ilk beş tercihine yazdığı , %56.8’i eğitime başladıktan sonra olumlu bakış açısı kazandığı belirlenmiş ve büyük çoğunluğunun (%83.3) bölümünü değiştirmek istemediği saptanmıştır. Öğrencilerin HMSÖ sorularına verilen cevapların dağılımı değerlendirildiğinde en yüksek oranda seçilen ilk madde ‘Her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir’, en düşük oranda seçilen madde ‘Hemşirelikte iyi para kazanılır’ ifadesi olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda meslek seçiminin bölgelere göre farklılık gösterdiği, öğrencilerin hemşirelik mesleğini yardım etme isteği ve iş imkanları için seçtikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin “Mesleki Uygunluk” boyutundan aldıkları yüksek puan ortalaması bilinçli tercih yaptıklarını ve hemşirelik mesleğini benimsedikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek seçimi,öğrenci hemşire, hemşirelik

ABSTRACT

PROFESSIONAL CHOICE OF TURKISH NURSING STUDENTS AFFECTING REASONS

Burçin SELÇUK

Master Thesis, Nursing Department

Public Health Nursing Master Program

Advisor: Dr. Öğr. Üyesi Hatice Serap Koçak

2nd Thesis Advisor Prof. Dr. Zeynep GÜNGÖRMÜŞ

July 2022, page: 79

This research was conducted in cross-sectional type in order to determine the reasons affecting the choice of profession of Turkish nursing students. The research was conducted between January 15 and March 10, 2020. The population of the study consisted of university nursing students in seven regions, and the sample consisted of 2774 students who agreed to participate in the study. Introductory Information Form and Nursing Profession Selection Scale (HMSÖ) prepared by the researchers were used to collect the data. The data were evaluated using the mean, percentile, ANOVA, Mann Whitney U independent groups t-test in the IBM SPSS 21.0 package program. The total HMSS score of the students participating in the study was determined as 101.4 ± 24.8 . 80.4% of the students constitute the female group. It was determined that 65.2% of the students preferred the nursing profession voluntarily, 67.9% of them have their first five choices, 56.8% of them gained a positive perspective after starting education, and it was determined that the vast majority (83.3%) did not want to change their department. Between differences of two sub-dimensions of the Nursing Career Choice Scale, "Vocational Qualification" and "Vital Reasons", and descriptive factors was found significant ($p < 0.05$). When the distribution of the answers of HMSÖ questions given by the students' was evaluated, it was determined that the first item chosen at the highest rate was "I have always wanted to help people", and the item chosen at the lowest rate was the statement "Nursing makes a lot of money". It has been determined that the choice of profession differs according to the regions, and the students choose the nursing profession for their willingness to help and job opportunities. It was determined that the students made a conscious choice and adopted the nursing profession, by means of the high average score they got from the Vocational Qualification dimension.

Keywords: Choosing a profession, student nurse, nursing

1. GİRİŞ

1.1. Problemin Tanımı ve Önemi

Bireylerin hayatları süresince verdikleri en önemli kararlardan biri olan meslek seçimi; bireyin geleceğini hangi şartlar altında geçireceğini, gelir düzeyini ve buna bağlı hayat tarzını, kalitesini şekillendirir. Bununla birlikte statü ve sosyal ilişkilerini yönlendirir. Bu nedenle bu seçimi yaparken anlık ya da rastgele karar vermek yerine, seçimi uzun bir sürece ve daha fazla kritere dayandırarak karar vermek çok daha doğru bir yöntemdir (1). Meslek seçimi hayal etme, araştırma, gözlemlene gibi aşamalardan oluşan dinamik bir süreçtir. Birey seçeceği mesleği düşünürken kendince hedefler (saygınlık düzeyi, iş bulma) belirlerleyerek bu hedeflerin önceliklerine göre sıralamalar yapar. Böylece birey mesleğini seçmekle hayatını devam ettireceği çevreyi ve ilişkide bulunacağı insanları da seçmiş olacaktır (2).

Ülkemizde meslek seçimi genellikle yaşamsal krizin olduğu dönemde yapılır. Birey bu dönemde mesleki tercih yaparken bilinçli ve mantıklı kararlar vermeyebilir. Bu aşamada öğrenciler mesleklerle ilgili yanlış bilgi ve yönlendirme, aile ve çevrenin baskısı ya da tercih hataları gibi nedenlerle meslek tercihlerinde hata yapabilmektedir (2, 3, 4). Meslek seçiminde hata yapılması durumunda bireylerin tüm yaşamını etkileyecek sonuçlar doğurmaktadır. Bununla birlikte iş doyumunu az olmakta, bu durum meslekten ayrılmaya kadar etkileyebilmektedir (5).

İnsanların veya toplumların sağlık ihtiyaçlarının etkili, üretken ve sürdürülebilir olması için güçlü bir sağlık iş gücü mevcudiyetinin olması gerekir. Sağlık hizmeti sağlayıcılarının en büyük grubu olan hemşirelerin küresel olarak kritik hemşire sayısı azlığı göz önüne alındığında meslek seçiminin doğru yapılması hemşirelik mesleği için oldukça önemlidir (6). İçinde bulunduğumuz yüzyılda sağlık bakım sektöründe yaşanan hızlı değişiklikler, profesyonel hemşirelerin yetişmesi için hemşirelik mesleğini sürdüreceğ olanların mesleği daha ileri götürebilmesi için bilinçli tercih yapmış olmaları gerekmektedir (7, 8).

Ülkemizde 2021 Türk İstatistik Kurumu verilerine göre sağlık çalışan sayısı 1033767 iken hemşire sayısı 198103'tür. Tüm sağlık çalışanları arasında ~%20 pay ile hemşirelik mesleğinde yer alanların sayısı bu sektörde birinci sıradadır. Hemşire başına düşen hasta sayısı 2019 yılı itibari ile 420 şeklindedir (9). İnsan ve toplum sağlığına vazgeçilmez katkıları olan hemşireliğin etkili bir biçimde yerine getirilebilmesi için öğrencilerin

mesleği bilinçli olarak tercih etmesi, her yönü ile tanınması, kabullenmesi, sevmesi ve özümsemesi gereklidir (10, 11). İstekli bir şekilde yapılan hemşirelik meslek seçimi, mesleğin toplumdaki saygınlığını, mesleğe sahip çıkılmasını ve eğitimi süresince aldığı bilgi ve donanımlarını en iyi şekilde uygulamasını ve geliştirmesini sağlayacaktır (12). Hemşirelik lisans eğitimini kimlerin tercih ettiğini ve neden bu bölümü seçtiklerini anlamak hemşirelik mesleğinin daha donanımlı kişilerce devralınmasını sağlar (13). Bu nedenlerle hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin bilinmesi önemlidir.

Yapılan literatür taramalarında Türk hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen nedenleri inceleyen çalışmalara rastlanmıştır. Ancak yedi bölgeden yedi üniversiteden 2774 hemşirelik öğrencisinin katıldığı çalışma kadar geniş kapsamlı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmanın geniş örnekleme sayesinde Türk hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen nedenlere farklı bir bakış kazandırarak literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir

1.2. Araştırmanın Amacı

Türk hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörleri araştırmak amacıyla yapılmıştır.

1.3. Araştırma Soruları

- a. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin meslek seçim nedenlerinde 7 coğrafi bölge arasında fark var mıdır ?
- b. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin meslek seçiminde tanıtıcı özellikler ile arasında fark var mıdır ?
- c. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin “Hemşirelik Meslek Seçimi Ölçeği” (HMSÖ) ’ye göre meslek seçme nedenleri nelerdir ?

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Meslek

2.1.1. Meslek tanımı

Tanım olarak meslek, kişilerin bilgi ve yetenekleri doğrultusunda öğrenme yoluyla ya da ustalık ile elde edilen ve gelir karşılığında yapılan etkinliklerin toplumun ihtiyaçlarına göre oluşturularak kabul edilen bir olgudur (8). İnsanın hayatına yön veren ve içinde bulunduğu toplum ile yakından ilişkili olan bir kavram olan meslek, tanımlardan da anlaşılacağı üzere kişinin kimliğinin en önemli kaynağıdır. Kişinin saygınlık görmesine, toplumda yer edinin kendini yararlı görmesine olanak veren bir kavramdır (14).

2.1.2. Meslek seçimi ve önemi

Meslek seçimi, bireyin tercih ettiği ve sahip olmak istediği meslekler içerisinde birine yönelmesi ve bu mesleğe ulaşmak için çaba göstermesidir (15). Meslek seçimi insanın gelişim ve değişimi ile birlikte çevresi ile bulunduğu etkileşim sonucunda meydana gelir (11). Günümüzde meslek sahibi olabilmek için yıllar süren bir eğitim programından geçmek ve uzmanlaşmak gerekmektedir. Bu durum meslek seçimi sürecini de zorlamaktadır (16). Birey seçtiği meslekle gelecek hayatında nelerle karşılaşacağını kimlerle iletişim içinde olup yakınlık kuracağını, çalışma ortamının nasıl olabileceğini ve hangi etkinliklerde bulunacağını belirlemiş olacaktır (17). Meslek seçimi ile verilen karar, bireyin ileride iş sahibi olup olamayacağını, iş hayatında mutlu ve başarılı olup olamayacağını belirler. Bu karar aynı zamanda bireyin değer yargılarına, dünya görüşüne, günlük yaşama tarzına, başkaları ile ilişki ve alışkanlıklarına yön veren bir güce sahiptir (18).

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre meslek sahibi olma; beslenme, barınma, sağlık gibi bireyin temel ihtiyacıdır (19). Bireyler yaşamının büyük bir kısmını iş yerinde geçirdiğinden başarılı olabilecekleri, ilgi istek ve becerilerine uygun bir ortamda olmaları ruh sağlıklarına da pozitif yönde etkilemektedir. Ancak ülkemizde gelecek kaygısı sebebi ile öğrenciler geleceğe umutla bakamamakta ve meslek seçimlerini ilgi, istek ve becerilerine uygun doğrultuda yapamamaktadır. Bu şekilde yapılan seçim sonucu okullarını memnuniyetsiz şekilde okuyan öğrencilerin mezun olduktan sonra da bu memnuniyetsizliklerinin devam ettiği çalışmalarla desteklenmektedir (4, 16, 20, 21).

2.1.3. Meslek seçimini etkileyen faktörler

Meslek seçimi dünyadaki her bireyin en büyük önceliği olarak ifade edilebilirken, üniversite düzeyindeki öğrencilerin seçtikleri meslekler ile ilgili daha da endişeli oldukları görülmektedir. Mesleğin çalışma koşullarını ve çalışma alanlarını tanıyıp isteyerek seçen bireylerin o mesleği gerektiği şekilde yürütmesi hem bu meslekte çalışanların verdiği hizmetten doyum bulmasını, hem de hizmet alan bireylerin yarar görmesini ve hoşnut olmasını sağlar (22).

Bireyin, bilgi ve kabiliyetlerine olan inancıyla mesleğini belirlemesi beklenirken (23), Sharif ve ark. (2019) yaptığı çalışmada, bireyin ebeveynlerinin yönlendirmesi, gelecekteki gelirinin yüksek olması ve düzenli aylık ortalama bir gelire sahip olması meslek seçimlerini etkileyen faktörler arasındadır (24). Kazi ve Akhlaq (2017) yaptığı çalışmada, ebeveynlerin meslek seçiminde en önemli faktör olduğunu belirlemiş ve akran baskısı, cinsiyet, yazılı basın, finansal nedenler, mesleğe ilgiyi diğer seçme sebepleri arasında sıralamıştır (25). Ülkemizde Ensari ve Alay (2017) tarafından yapılan çalışmada; yüksek kazanç, sorumluluk, saygı beklentisi, aile ve eğitim çevresi, mesleğin özellikleri ve bireylerin yaş gruplarının meslek seçiminde etkili olduğu ortaya çıkarılmıştır (26). Babacan (2021) yaptığı çalışmada; mesleğin maddi getirisinin mesleği seçmede birinci öncelik olduğunu ortaya koymuştur (27). Sosyal konum ve kariyer beklentisi, bireyin bilgi ve yetenekleri meslek seçiminde etkili olan diğer faktörler arasındadır (28).

2.1.4. Hemşirelik mesleğinin seçiminde etkili olan faktörler

Hemşirelerin meslek seçimini etkileyen faktörler beş bölüm etrafında değerlendirilebilir. Bu faktörler; içsel (başkalarına yardım etme arzusu, sağlık hizmetlerine kişisel ilgi..) ve dışsal faktörler (maaş, profesyonel prestij, iş güvenliği, iş özerkliği..), sosyo-demografik (cinsiyet..), sosyo-ekonomik (ailenin gelir durumu...) ve kişilerarası faktörler (aile üyelerinin etkisi, meslekteki bireylerin etkisi..) şeklinde beş geniş temada gruplandırılabilir (29).

Uluslararası çalışmalar tarandığında hemşireliği seçmek için çeşitli nedenler belirlenmiştir. Cilar ve ark. (2020) yaptığı ve 314 hemşirelik öğrencisinin yer aldığı çalışmada; öğrencileri hemşireliği seçmeye motive eden faktör araştırılmıştır. Öğrenciler çoğunlukla mesleğe ilgilerinden ve iş olanakları sebebiyle bölümü seçmişlerdir (30). Avustralya'da yapılan araştırmalarda ise içsel sebeplerden veya kişi başkalarını düşündüğünden hemşireliği seçmişken, bu ülkede Wilkes ve ark. (2015) yaptığı

çalışmada, öğrencilerin güvenli bir kariyere sahip olmak için hemşireliği seçtiğini ortaya koymuşlardır (31). Hong Kong'ta kronik hale gelen hemşire eksikliği için yapılmış benzer çalışmada, öğrencilerin hemşireliği seçip seçmeme kararlarının önemli ölçüde cinsiyet, önceki dönemden akademik başarısı, anne mesleği gibi demografik faktörlerden etkilendiği görülmüştür. Ayrıca öğrenciler ebeveynler, okul kariyeri, arkadaş çevresi gibi sosyal etkilerden de önemli ölçüde etkilendiğinden hemşirelik eğitimi almaktadırlar (32).

Ülkemizde hemşirelik öğrencilerinin mesleği seçiminde etkili olan faktörler araştırıldığında bir çok çalışma ile karşılaşmıştır. Şirin ve ark. (2008) Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu (HYO) 1. ve 4. sınıf öğrencilerin meslek seçimi ile ilgili yaptığı çalışmada, çoğunlukla hemşireliği isteyerek seçen öğrencilerin kolay iş bulabilme imkanı sebebiyle mesleği seçtiklerini ve akademik kariyer yaparak mesleği geliştirmek istedikleri sonucuna ulaşmışlardır (22). Birinci sınıf hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılan ve 164 öğrencinin katıldığı bir diğer çalışmada, kadın olma, mesleği sevme ve iş bulma olanaklarının fazla olması mesleğin seçiminde etkili olduğu ortaya konulmuştur (33). Türk ve ark. (2018) yaptığı çalışmada, 673 hemşirelik öğrencisi çalışmaya katılmış ve öğrencilerin en çok “insanlara yardım etme isteği” sebebiyle mesleği seçtikleri sonucuna varmışlardır. Ayrıca cinsiyetlerinin kadın olması bir diğer etkili sebep arasındadır (34).

Hemşirelik, insan sağlığı ile ilgilenen, belli güçlükleri olan ve mesleki profesyonelliğin önemli olduğu bir meslektir. Mesleği tercih etmede yaşanan yanılgılar, bireyin meslek yaşamında hizmet vereceği sağlıklı veya hasta bireyin zarar görmesine yol açabilen durumları doğurabilir. Bu nedenle mesleğin bilinçli olarak tercih edilmesi son derece önemlidir (20).

2.2. Hemşirelik

2.2.1. Hemşireliğin tanımı ve tarihsel gelişimi

Hemşirelik, kötü ya da iyi her ortamda her yaşta, aileden, gruptan ve topluluktan bireyin özerk ve işbirlikçi bakımını kapsamaktadır. Sağlığın geliştirilmesini, hastalıkların önlenmesini ve hasta, engelli ve ölmekte olan kişilerin bakımını içerir (35). Uluslararası Hemşirelik Konseyi (International Council of Nurses: ICN) hemşire kavramını sağlığın geliştirilmesi, hastalıkların önlenmesi ve her yaşta fiziken veya ruhen hasta olan kişinin bakımı dahil olmak üzere hemşirelik uygulamasının genel kapsamına girmeye ve tüm

sağlık hizmetleri ve diğer topluluk ortamlarına katılmaya hazır ve yetkili kişi olarak tanımlamıştır.

Hemşirelik Kanunu'nda hemşire kavramı '*Tabip tarafından acil haller dışında yazılı olarak verilen tedavileri uygulamak, her ortamda bireyin, ailenin ve toplumun hemşirelik girişimleri ile karşılanabilecek sağlıkla ilgili ihtiyaçlarını belirlemek ve hemşirelik tanılama süreci kapsamında belirlenen ihtiyaçlar çerçevesinde hemşirelik bakımını planlamak, uygulamak, denetlemek ve değerlendirmekle görevli ve yetkili sağlık personelidir.*' şeklinde tanımlanmıştır (36).

Hemşirelik Yönetmeliği kapsamında hemşirelik hizmetleri; birey, aile, grup ve toplumun sağlığının geliştirilmesi, korunması, hastalık durumunda iyileştirilmesi ve yaşam kalitesinin artırılması amacıyla hemşirenin yerine getirdiği bakım verme, hekimce hazırlanan tıbbî tanı ve tedavi planının oluşturulması ve uygulanması, güvenli ve sağlıklı bir çevre oluşturma, eğitim, danışmanlık, araştırma, yönetim, kalite geliştirme, işbirliği yapma ve iletişimi sağlama gibi rolleri kapsamaktadır (37).

1850 ile 1860'lı yıllarda Nightingale'in hastanelerde ve toplumda yüksek mortaliteye neden olan uygulamaları değiştirmek amacıyla verileri değerlendirmesi hemşirelik mesleğine bilimsel yaklaşımı kazandırmıştır. Nightingale, 1860 yılında İngiltere'de Nightingale Hemşirelik Eğitim Okulu'nu açarak hemşirelik eğitiminde Nightingale felsefesinin uygulanmasını sağlamıştır. Bu felsefe ile hemşirelik bilim ve araştırma temelli özerk bir modern meslek haline gelmiştir (38).

Ülkemiz modern hemşireliğe adımlarını Doktor Besim Ömer Akalın ile atmıştır. 1907 yılında Nightingale ile tanışan Akalın hemşirelik mesleğinin önemini kavrayarak, 1911 yılında "Gönüllü Hasta Bakıcılık" kursunu açmıştır. Altı ay süren kurs sonunda sertifika alan hemşireler, savaşta yaralı askerlere bakım vermiştir (39). 1920 yılında 30 ay boyunca verilen bir kurs ile hemşire yardımcısı unvanını alan kadınlara profesyonel hemşirelik bakımı ilk kez öğretilmiştir. İlk resmi hemşirelik eğitim programı bu doğrultuda başlatılmıştır. Ortaokul düzeyindeki hemşirelik eğitimi, 1925 yılında Kızılay Hemşirelik Okulu ile başlamıştır (40). 1946 yılında Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, lise mezunlarına üç yıllık bir program sunan Hemşirelik-Laboratuvar Okullarını kurmuş ve 1958 yılında daha uygulamalı bir yaklaşımı benimseyen program dört yıla çıkarılarak Sağlık Meslek Liseleri'nde (SML) uygulanmaya başlanmıştır (41).

Yükseköğretimde hemşirelik eğitimi 1955 yılında Ege Üniversitesi HYO ile açılması ile başlamış, bunu 1961 yılında Hacettepe Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale HYO açılması takip etmiştir (42). 1985 yılına gelindiğinde üniversitelerin bünyesinde yer alan ve eğitim süresi 2 yıl olan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları açıldı. 1996 yılında bakanlar kurulu kararıyla SML, lisans eğitimine dönüştürülerek 79 Sağlık Yüksekokulu (SYO) açılması kararlaştırıldı. SYO'larının açılmasıyla, farklı düzeylerdeki hemşirelik eğitimine son verilip, hemşirelik eğitiminin lisans düzeyine çıkarılmasında önemli bir adım atılmıştır (43). Hemşire olmak için SML'den mezun olmak şartı yeterli iken 2014 yılında çıkan kanun ile SML hemşire bölümünden mezun olanlara hemşire nezaretinde yardımcı olarak çalışan, hemşire yardımcılığı unvanı verildi. Hemşire unvanı sadece üniversitelerin hemşirelik lisans programından mezun olan öğrencilere verilmektedir (44).

Ülkemizde 2021 yılı itibariyle devlet ve vakıf üniversiteleri bünyesinde; 108 Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF), 4 HYO, 15 Hemşirelik Fakültesi (HF) bulunmaktadır (45). 2021 yılı itibari ile toplam ~56.000 hemşirelik lisans öğrencisi kayıtlı olarak eğitimlerine devam etmektedir. Öğrencilerin %81'i devlet üniversitesinde okurken, %17'si vakıf üniversitelerinde ve kalan öğrenciler Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) okumaktadır (46). 40208 kayıtlı hemşirenin cinsiyeti kadın iken, 16.705 hemşirelik öğrencisinin cinsiyeti erkektir.

Günümüzde Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından düzenlenen üniversitelere giriş sınavları ile öğrenciler üniversiteye kabul edilmekte ve dört yıllık lisans programını tamamlayınca hemşire unvanını alabilmektedirler. Hem teori hem de klinik uygulamayı içeren lisans derecesi programları; hemşireliğin tekniği ve yöntemlerini, medikal-cerrahi, obstetrik, pediatri, toplum ve ruh sağlığı hemşireliği ve hemşirelik yönetimini içermektedir (47).

2.2.3. Türkiye'de hemşirelik eğitimi

7 Eylül 2005 tarihli 2005/36/EC sayılı Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi; hemşirelerin eğitiminin en az üç yıllık olması veya 4600 saatlik teorik ve klinik eğitimden oluşması gerektiğini, teorik eğitimin süresinin eğitimin asgari süresinin en az üçte birini, klinik eğitimin süresinin en az yarısını temsil etmesi gerektiğini içeren mesleki niteliklerin tanınmasına ilişkin bir direktif yayımlamıştır. Türkiye'de hemşirelik eğitimi 2005/36/EC sayılı direktifin asgari gereklerini yerine getirecek şekilde düzenlemiştir

(48). Türkiye'de hemşirelik eğitimi, uluslararası eğitim standartlarıyla yarışabilmektedir. Hemşirelik eğitimi veren kurumlar belirli standartlara sahipken, üniversite bazında hemşirelik eğitim modelleri farklılık gösterebilmektedir. Ülkemizde kullanılan üç hemşirelik eğitim modeli bulunmaktadır.

Geleneksel-klasik eğitim modeli: Bu eğitim modelinde öğrenciler pasif rol oynamaktadır. Dersin içeriğini belirleyen ve kalabalık öğrenci gruplarına ders anlatan öğretmen olduğu için öğretmen merkezli bir yöntemdir (49). Bu modelde eğitim alan öğrenciler hastanenin bir bölümünde uygulama yaptıklarında, kendilerini izleyici olarak hissetmekte ve sorumluluklarını üstlenmekte zorlanmaktadırlar. Ayrıca kendi hemşirelik bakım inisiyatiflerini almakta zorlanan ve aynı anda birçok hastayla ilgilendiklerinden kontrollerini kayb ettiklerini hissedilen bu öğrenciler için bu format günümüz hemşirelik öğrencilerin profesyonel standartlarını karşılamakta yetersizdir (50). Türkiye'deki çoğu hemşirelik okulu tarafından Geleneksel-klasik eğitim modeli tercih edilmektedir. Teorik derslerin yanı sıra klinik ve laboratuvar eğitimi de verilmektedir. Öğrenciler birinci sınıftan itibaren teorik derslerle birlikte klinik uygulamalara katılırlar (49). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi klasik sistemde eğitim veren üniversitelerdendir.

Entegre eğitim modeli bütüncül öğrenmeyi temel alır ve öğrencilere konunun küçük bölümlerini öğretmek yerine büyük resmi anlamalarını sağlamayı amaçlar. Sağlık sorunlarının disiplinler arası olması ve problemi çözmek için birçok bilgi alanını bütünleştirmesi gerektirdiğinden hemşirelik eğitiminde bütünleştirme (holistik bakış) modeline giderek daha fazla önem verilmektedir (51). Ülkemizde hemşirelik eğitiminde amaçlanan seviyelere ulaşabilmek için, bazı yüksekokullar/fakültelerde entegre eğitim modeli ile eğitim vermeye başlanmıştır. Bu eğitim modelinde ilk üç sene alınan hemşirelik dersleri temel tıp bilimleri dersleri ile bütünleştirilerek yürütülmektedir. Dördüncü sınıfta ise intörlük programı yer almakta ve bu programda öğrenci üç yıllık hemşirelik eğitiminde kazandığı bilgi, beceri ve tutumları profesyonel ve güvenli hizmet şeklinde sunmayı amaçlar (52). Cumhuriyet Üniversitesi SBF, Erciyes Üniversitesi SF entegre eğitim modelinde eğitim veren hemşirelik okullarındandır (53).

Probleme dayalı öğrenme modeli, genel becerilerin geliştirilmesi ile bilgi edinmeyi birleştiren, tıp eğitimde son 40 yılda geliştirilen bir öğretim yöntemidir (54). Problemlerle dolu hayatta hemşirelik mesleği de bir istisna değildir. Günümüzün karmaşık sağlık

bakım ortamında hemşirelerin sorunları doğru, eksiksiz ve hızlı bir şekilde çözebilmeleri gerekmektedir. Ancak hemşireler problem çözüme becerilerinden yoksundurlar. Bu becerilerin kazandırılması okulda başlamalı ve sağlık hizmetlerinde devam etmelidir (55). Öğrencinin aktif olduğu probleme dayalı öğrenme modelinde öğrenci merkezli öğretim stratejileri ile öğrencilerin bilgi ve becerilerini yeni durumlarda kullanmalarına yardımcı olur. Tipik bir probleme dayalı öğrenme modeli ortamında öğrenme, çözülmesi gereken bir problem tarafından tetiklenir ve öğretmen, öğrenme döngüsü boyunca öğrencinin öğrenmesine rehberlik etmek için bir kolaylaştırıcı olarak hareket eder (56).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Tipi

Bu araştırma; kesitsel olarak yapıldı.

3.3. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırma Türkiye'nin yedi coğrafi bölgesinin her birini temsilen yedi devlet üniversitesinin hemşirelik eğitimi veren fakültelerinde 2019-2020 eğitim-öğretim döneminde yürütülmüştür.

3.4. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, Gaziantep Üniversitesi (GAÜN) dışında her bölgeden bir devlet üniversitesi kura çekilerek belirlenmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden "GAÜN SBF Hemşirelik Bölümü Öğrencileri", Doğu Anadolu Bölgesi'nden "Atatürk Üniversitesi (AÜ) HF Öğrencileri", Akdeniz Bölgesi'nden "Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ) SBF Hemşirelik Bölümü Öğrencileri", Ege Bölgesi'nden "Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) HF Öğrencileri", Marmara Bölgesi'nden "Sakarya Üniversitesi (SAÜ) SBF Hemşirelik Bölümü Öğrencileri", İç Anadolu Bölgesi'nden "Erciyes Üniversitesi (ERÜ) SBF Hemşirelik Bölümü Öğrencileri", Karadeniz Bölgesi'nden "Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) SBF Hemşirelik Bölümü Öğrencileri" çalışma kapsamına alınmıştır. Bu üniversitelerde okuyan ~6.300 hemşirelik lisans öğrencisi mevcuttur.

Araştırmanın evrenini belirlenen yedi üniversite oluşturmaktadır. Örneklem büyüklüğünün hesaplanmasında G Power programından yararlanılmıştır. Daha önce yapılan çalışma incelenmiş (14) ve "Hemşirelikte Meslek Seçim Ölçeği (HMSÖ)" beklenen güven aralıkları belirlenmiştir. Güven aralığı $\alpha=0.05$ iken, testin gücü $(1-\beta)$ 0.95, effect size $d= 0.0696552$ iken toplam 2681 kişi olarak hesaplanmıştır (EK 1).

3.4.1 Araştırma evrenini oluşturan üniversitelerin özellikleri

Gaziantep Üniversitesi SBF Hemşirelik Bölümü: Üniversitede hemşirelik lisans eğitimi 1997 yılında SYO olarak eğitim faaliyetlerine başlamıştır. 2009 yılında yayımlanan Resmi Gazete ile SBF kurularak, fakülte kapsamında hemşirelik eğitime devam etmektedir (57). 2020 yılında üniversite 205 kontenjana sahiptir. Öğrencilerin

%68.3'ünün cinsiyeti kadın, %66.3'ünün üniversiteyi kazanmadan önce ikamet ettiği bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi'dir. 2020 yılı itibari ile GAÜN'e 961 hemşirelik lisans öğrencisi kayıtlıdır (46).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi SBF Hemşirelik Bölümü: Bölüm 1996 tarihinde SYO bünyesinde açılmış ve ilk olarak 1997-1998 eğitim-öğretim yılında öğrenci alımına başlamıştır. 2018'de SBF kurularak, fakülte kapsamında hemşirelik eğitimi devam etmektedir (58). 2020 yılında 82 kontenjana sahipken, kontenjanın tamamı dolmuştur. Öğrencilerin %73.2'sinin cinsiyeti kadın ve %69.5'inin üniversiteyi kazanmadan önce ikamet ettiği bölge Akdeniz Bölgesi'dir. 2020 yılı itibari ile KSÜ'ye 493 hemşirelik lisans öğrencisi kayıtlıdır (46).

Dokuz Eylül Üniversitesi HF: Fakülte, Hemşirelik Yüksekokulu adıyla 1994-1995 öğretim yılında 50 öğrenci ile eğitim ve öğretime başlamıştır. 2011 yılında DEÜ rektörlüğü bünyesinde yer alan HYO kapatılarak, HF kurulmuştur (59). 2020 yılında 223 kontenjana sahipken, kontenjanın tamamı dolmuştur. Öğrencilerin %61.9'unun cinsiyeti kadın, %34.1'inin üniversiteyi kazanmadan önce ikamet ettiği bölge Güneydoğu Anadolu bölgesidir. 2020 yılı itibari ile DEÜ'ye 493 hemşirelik lisans öğrencisi kayıtlı ve öğrencilerin %68.8'si kadın öğrencidir. 2020 yılı itibari ile DEÜ'de 1153 hemşirelik lisans öğrencisi kayıtlıdır (46).

Sakarya Üniversitesi SBF Hemşirelik bölümü: Fakülte akademik faaliyetlerine 1997 yılında SYO olarak lisans eğitimine başlamıştır. SYO 2016 yılından itibaren SBF olarak akademik faaliyetlerine devam etmektedir (60). 2020 yılında 134 kontenjana sahipken, kontenjanın tamamı dolmuştur. Öğrencilerin %82.1'inin cinsiyeti kadın, %56.7'sinin üniversiteyi kazanmadan önce ikamet ettiği bölge Marmara bölgesidir. 2020 yılı itibari ile SAÜ'de 815 hemşirelik lisans öğrencisi kayıtlıdır (46).

Atatürk Üniversitesi SBF Hemşirelik bölümü: 1982 yılında HYO olarak hizmete başlayan fakülte, bünyesine 2 farklı bölüm (Ebelik ve Beslenme-Diyetetik) katarak 2009 yılında SBF'ye dönüşmüştür. 2016 yılında HF olarak ayrılmıştır (61). 2020 yılında 257 kontenjana sahipken, kontenjanın tamamı dolmuştur. Öğrencilerin %65.4'ünün cinsiyeti kadın ve %58'inin üniversiteyi kazanmadan önce ikamet ettiği bölge Doğu Anadolu bölgesidir. 2020 yılı itibari ile AÜ'de 1194 hemşirelik lisans öğrencisi kayıtlıdır (46).

Ondokuz Mayıs Üniversitesi SBF Hemşirelik bölümü: Üniversite 1979 yılında SML ile hemşirelik eğitimine başlamıştır. 1990 yılında ön lisans eğitimine geçilmiş, 1996 yılında SYO ile lisans eğitimi başlamıştır. SYO 2016’da Sağlık Bilimleri Fakültesine dönüştürülmüştür (62). 2020 yılında 103 kontenjana sahipken, kontenjanın tamamı dolmuştur. Öğrencilerin %80.6’sının cinsiyeti kadın ve %75.7’sinin üniversiteyi kazanmadan önce ikamet ettiği bölge Karadeniz bölgesidir. 2020 yılı itibari ile OMÜ’de 611 hemşirelik lisans öğrencisi kayıtlıdır (46).

Erciyes Üniversitesi SBF Hemşirelik bölümü: 1982 yılında Atatürk SYO’nun kapatılması ile kurulmuştur (63). 2020 yılında 205 kontenjana sahipken, kontenjanın tamamı dolmuştur. Öğrencilerin %79’unun cinsiyeti kadın, %59’u farklı ilden gelmiş ve %61.5’inin üniversiteyi kazanmadan önce ikamet ettiği bölge İç Anadolu Bölgesi’dir. 2020 yılı itibari ile ERÜ’de 998 hemşirelik lisans öğrencisi kayıtlıdır (46).

3.5. Araştırma alınma ölçütleri

- Hemşirelik öğrencisi olmak
- Herhangi bir iletişim sorunu bulunmamak
- Bilgilendirme sonrası araştırmaya dahil olmayı kabul etmek

3.6. Araştırma alınmama ölçütleri

- Anketin cevaplanmasını engelleyecek bir sağlık sorununun olması

3.6. Araştırma Değişkenleri

Bağımsız değişkenler: Öğrencilere ait tanıtıcı özellikler araştırmanın bağımsız değişkenlerini oluşturmaktadır.

Bağımlı değişkenler: HMSÖ’nün “Mesleki Uygunluk” ve “Yaşamsal Nedenler” alt boyut puan ortalamaları araştırmanın bağımlı değişkenlerini oluşturmaktadır.

3.7. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplaması

3.7.1. Öğrencilere ait tanıtıcı özellikler formu (Ek 2).

Anketin birinci bölümünde araştırmacı tarafından literatür (64, 65, 33) taranarak hazırlanan 26 sorudan oluşan bir form yer almaktadır. Katılımcıların tanıtıcı özellikleri ve mesleki bilgilerine ilişkin sorulardan oluşmaktadır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan tanıtıcı özellikler formu; öğrencilerin yaşı, cinsiyeti, sınıfı, aylık gelirleri, ailesinin eğitim ve gelir durumu, şu an yaşadığı yer, bir işte çalışma durumu, mezun

olduğu lise türü, hemşirelik bölümünü isteğiyle seçme ve bölümünün kendi ilgi ve alanlarına uygunluğuna ilişkin bilgilerden oluşmaktadır (EK-2).

3.7.2. Hemşirelikte meslek seçim ölçeği

Anketin ikinci bölümde hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen nedenleri belirlemek amacıyla Zysberg ve Berry tarafından 2005 yılında geliştirilen HMSÖ kullanılmıştır (66). 2010 yılında Türkçe'ye çevrilen ölçek 17 maddenin yüzdelik ifadeler kullanarak değerlendirilmektedir. “Mesleki Uygunluk” ve “Yaşamsal Nedenler” şeklinde iki alt boyuttan oluşan ölçekte 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 14, 15, 16, 17. maddeler “Mesleki Uygunluk” alt boyutunu, 6, 8, 10, 11, 12, 13'te yer alan maddeler “ Yaşamsal Nedenler” alt boyutunu açıklamıştır. %0 ile %100 arasında yer alan ölçek puanlamasında ‘meslek seçimimde etkili olmadı’ ifadesi %0'ı temsil ederken ‘meslek seçimimde en önemli etkindir’ ifadesi %100'ü temsil etmektedir. Katılımcıların ölçeğe verdikleri puanlarının toplamı, ölçekteki soru sayısına bölünmesiyle toplam ölçek ve alt ölçek puanları hesaplanmaktadır. Hesaplanan puanın yükseklik derecesi hangi faktörün meslek seçiminde daha etkili olduğunu göstermektedir. Bu şekilde hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen nedenler belirlenmektedir. “Mesleki Uygunluk” alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı $\alpha = 0.87$, “Yaşamsal Nedenler” alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı $\alpha = 0.48$ ve ölçek toplamı için iç tutarlılık katsayısı $\alpha = 0.79$ olarak saptanmıştır (67).

3.8. Veri Toplama Süreci

Verilerin toplanması için hemşirelik öğrencileri araştırmacı tarafından okudukları illerde yerlerinde ziyaret edilmiştir. Tanıtıcı Özellikler Formu ve HMSÖ'ye yönelik soruları doldurmaları için araştırmacı tarafından yüz yüze görüşme yapılmıştır. Araştırma verileri, ders öncesindeki 20 dakikalık süreçte toplanmıştır. İlgili dersin öğretim elemanından derse başlamadan önce veri toplamak için izin alındı. Araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilere veri toplama formları dağıtılmış ve 20 dakika sonrasında veri toplama formları toplanmıştır.

3.9. Verilerin İstatistiksel Analizi

Bu araştırmada analizler IBM SPSS 21 programında gerçekleştirilmiştir. Çalışmada verilen tanımlayıcı istatistikleri (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum) verilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirlikleri güvenilirlik testi ile kontrol edilmiştir. İstatistiksel analizin ilk adımı olarak normallik varsayımı Shapiro Wilk testi ile kontrol edilmiştir. Normal dağılıma sahip olan iki grubun

ortalamalarının karşılaştırılması için Bağımsız Örneklem t testi kullanılmıştır. Normal dağılıma sahip olan üç ve daha fazla grubun ortalamalarının karşılaştırılması için ANOVA testi yapılmıştır. Normal dağılıma sahip olmayan iki grubun ortalamalarının karşılaştırılması için Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Normal dağılıma sahip olmayan üç ve daha fazla grubun ortalamalarının karşılaştırılması için Kruskal Wallis testi yapılmıştır. Farkı yaratan grup ya da grupların ortaya çıkartılması için Post Hoc Bonferroni testi uygulanmıştır. Normal dağılıma uygun olmayan sürekli değişkenlerin aralarındaki ilişkinin ölçülmesi için Spearman korelasyonundan yararlanılmıştır.

3.10. Araştırmanın Etik Boyutu

Araştırma Helsinki İlkeleri deklarasyonuna uygun olarak hazırlanmış, uygulamaya başlanmadan önce araştırmanın yapılacağı kurumlardan yazılı izin alınmıştır. GAÜN Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'na başvurularak araştırmanın uygulanabilmesi için etik kurul izni (Karar No:2019/407 Tarih:13.11.2019) alınmıştır (Ek 4). Araştırmanın veri toplama formları uygulanmadan önce öğrencilerin sözlü onamı alınmıştır. Katılımcılara araştırmanın amacı açıklanarak "Sözel Onam" ve "Aydınlatılmış Onam", elde edilen bilgilerin gizli tutulacağı belirtilerek "Gizlilik ve Gizliliğin Korunması", gönüllü olarak katılmak isteyenlerin araştırma kapsamına alınmasıyla "Özerkliğe Saygı" ve genel olarak "Zarar Vermeme /Yarar Sağlama" etik ilkeleri yerine getirilmiştir. Araştırmaya katılacak olan öğrencilerden gönüllülük esas alınarak "Gönüllü Bilgilendirilmiş Olur formu" ile yazılı onamları alınmıştır (Ek 5). HMSÖ'nün Türkçe uyarlamasını gerçekleştiren araştırmacılardan e-mail yolu ile izin alınmıştır (Ek 6).

3.11. Araştırmanın Genellenebilirliği, Sınırlılıkları ve Güçlü Yanları

Araştırmanın Genellenebilirliği: Araştırma evreni ve örnekleme; Türkiye'deki sadece devlet üniversitelerindeki hemşirelik eğitimine devam eden öğrencilerden kura yöntemi ile randomizasyon yapılarak belirlenen öğrenciler olduğu için evrene genellenebilir, ancak her bir bölgede çeşitli sayıda hemşirelik bölümleri bulunması genellenebilirliği ihtiyatlı yorumlanmalıdır.

Araştırmanın Sınırlılığı: Türkiyedeki tüm üniversitelere ulaşamaması, verilerin kısıtlı bir zamanda toplanması, veri toplama zamanında öğrencilerin birbirini etkileyerek bilgi bulaşında bulunması sebebi ile araştırma sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın Güçlü Yanları: İlk kez Türkiye'deki hemşirelik öğrencilerini evren olarak belirleyen bu kadar büyük kapsamlı bir araştırmanın daha önce çalışılmamış olması çalışmanın güçlü yanıdır. Bu açıdan literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

4. BULGULAR

4.1. Hemşirelik Öğrencilerinin Tanıtıcı Özellikleri

Tablo 1: Hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özelliklerinin dağılımı

Tanıtıcı Özellikler	GAÜN n (%)	KSÜ n (%)	DEÜ n (%)	SAÜ n (%)	AÜ n (%)	OMÜ n (%)	ERÜ n (%)	Toplam n (%)
Yaş								
18 yaş	47 (7.0)	42 (8.0)	71 (18.5)	82 (17.4)	22 (10.7)	13 (7.0)	56 (16.)	333 (12.0)
19 yaş	100(15.0)	111 (21.2)	82 (21.4)	96 (20.4)	47 (22.9)	47 (25.4)	88 (26.)	571 (20.6)
20 yaş	183(27.4)	141 (26.9)	87 (22.7)	114 (24.3)	52 (25.4)	44 (23.8)	83 (24.)	704 (25.4)
21 yaş	165(24.7)	109 (20.8)	79 (20.6)	94 (20.0)	38 (18.5)	37 (20.0)	59 (17.)	581 (20.9)
22 yaş	102 (15.3)	66 (12.6)	43 (11.2)	46 (9.8)	19 (9.3)	21 (11.4)	36 (10.)	333 (12.0)
23 yaş ve üstü	70(10.5)	55 (10.5)	22 (5.7)	38 (8.1)	27 (13.2)	23 (12.4)	17 (5)	252 (9.1)
Cinsiyet								
Kadın	497 (74.5)	414 (79.0)	325 (84.6)	411(87.4)	139 (67.8)	160 (86.5)	285 (84.1)	2231 (80.4)
Erkek	170 (25.25)	110 (21.0)	59 (15.4)	59 (12.6)	66 (32.2)	25 (13.5)	54 (15.9)	543 (19.6)
Sınıf								
1.sınıf	144 (21.6)	142(27.1)	155 (40.4)	164(34.9)	85 (41.7)	33 (17.8)	128 (37.8)	851 (30.7)
2.sınıf	201 (30.1)	160(30.5)	74 (19.3)	130(27.7)	54 (26.5)	60 (32.4)	74 (21.8)	753 (27.2)
3.sınıf	207 (31.0)	109(20.8)	99 (25.8)	94 (20.0)	37 (18.1)	45 (24.3)	77 (22.7)	668 (24.1)
4.sınıf	115 (17.2)	113(21.6)	56 (14.6)	82 (17.4)	28 (13.7)	47 (25.4)	60 (17.7)	501 (18.1)
Mezun Olunan Lise								
Fen Lisesi	58 (8.7)	36 (6.9)	37 (9.6)	15 (3.2)	22 (10.7)	28 (15.1)	41 (12.1)	237 (8.5)
Anadolu Lisesi	554 (83.1)	394(75.2)	303 (78.9)	343(73.0)	155 (75.6)	123 (66.5)	244 (72)	2116(76.3)
Meslek Lisesi	39 (5.8)	72 (13.7)	42 (10.9)	94 (20.0)	16 (7.8)	28 (15.1)	38 (11.2)	329 (11.9)
İmam Hatip Lisesi	16 (2.4)	22 (4.2)	2 (0.5)	18 (3.8)	12 (5.9)	6 (3.2)	16(4.7)	92 (3.3)
Öğrencinin Çalışma Durumu								
Çalışıyor	33 (4.9)	39 (7.4)	12 (3.1)	23(4.9)	5 (2.4)	10 (5.4)	13 (3.8)	135 (4.9)
Çalışmıyor	634(95.1)	485 (92.6)	372(96.9)	447(95.1)	200(97.6)	175(94.6)	326 (96.2)	2639(95.1)
Şu Anda İkamet Edinilen Yer								
Ailenin yanında	288(43.2)	318 (60.8)	267(69.7)	375 (79.8)	140(68.3)	143(78.1)	245(72.5)	1776(64.1)
Arkadaşlarla beraber	56 (8.4)	47 (9.0)	26 (6.8)	36 (7.7)	11 (5.4)	13 (7.1)	13 (3.8)	202 (7.3)
Devlet yurdu	302(45.3)	136 (26.0)	82(21.4)	45 (9.6)	52 (25.4)	26 (14.1)	67 (19.8)	710(25.6)
Özel yurt	21 (3.1)	22 (4.2)	8 (2.1)	14(3.0)	2 (1.0)	1 (0.5)	13(3.8)	81 (2.9)
Üniversite Eğitiminde Dönem Kaybı Olma Durumu								
Evet	608 (91.2)	342(65.5)	71 (18.5)	158(33.6)	33(16.1)	22 (11.9)	96 (28.3)	1330(47.9)
Hayır	59 (8.8)	182(34.7)	313(81.5)	312(66.4)	172(83.9)	163 (88.1)	243 (71.7)	1444(52.1)
Toplam	667 (24)	524 (19)	384 (14)	470 (17)	205 (7.4)	185 (6.6)	639 (12)	2774(100)

Gaziantep Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:667) öğrencilerin %27.4'ü 20 yaşında, %74.5'i kadın, %31'i 3. sınıf, % 83.1'i Anadolu Lisesi mezunudur. Öğrencilerin % 95.1'i herhangi bir işte çalışmıyor, %45.3'ü şu an devlet yurdunda ikamet etmekte ve %91.2'si üniversitede dönem kaybı yaşamıştır (Tablo 2).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:524) öğrencilerin %26.9'ı 20 yaşında, %79'u kadın, %30.5'i 2. sınıf, % 75.2'si Anadolu Lisesi mezunu, % 92.6'sı herhangi bir işte çalışmıyor. Öğrencilerin %60.8'i şu an aile yanında ikamet etmekte ve %65.5'i üniversitede dönem kaybı yaşamıştır (Tablo 2).

Dokuz Eylül Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:384) öğrencilerin %22.7'si 20 yaşında, %84.6'sı kadın, %25.8'i 3. sınıf, % 78.9'u Anadolu Lisesi mezunu, % 96.9'u herhangi bir işte çalışmıyor. Öğrencilerin %69.7'si şu an aile yanında ikamet etmekte ve %81.5'i üniversitede dönem kaybı yaşamamıştır (Tablo 2).

Sakarya Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:470) öğrencilerin %24.3'ü 20 yaşında, %87.4'ü kadın, %34.9'u 1. sınıf, % 73'ü Anadolu Lisesi mezunu. % 95.1'i herhangi bir işte çalışmıyor. Öğrencilerin %79.8'i şu an aile yanında ikamet etmekte ve %66.4'ü üniversitede dönem kaybı yaşamamıştır (Tablo 2).

Atatürk Üniversite'sinde okuyan hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:205) öğrencilerin %25.4'ü 20 yaşında, %67.8'i kadın, %41.7'si 1. sınıf, % 75.6'sı Anadolu Lisesi mezunu, % 97.6'sı herhangi bir işte çalışmıyor. Öğrencilerin %68.3'ü şu an aile yanında ikamet etmekte ve %83.9'u üniversitede dönem kaybı yaşamamıştır (Tablo 2).

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:185) öğrencilerin %25.4'ü 19 yaşında, %86.5'i kadın, %32.4'ü 2. sınıf, % 66.5'i Anadolu Lisesi mezunu, % 94.6'sı herhangi bir işte çalışmıyor. Öğrencilerin %78.1'i şu an aile yanında ikamet etmekte ve %88.1'i üniversitede dönem kaybı yaşamamıştır (Tablo 2).

Erciyes Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:339) öğrencilerin %26'sı 19 yaşında, %84.1'i kadın, %37.8'i 1. sınıf, % 72'si Anadolu Lisesi mezunu, % 96.2'si herhangi bir işte çalışmıyor. Öğrencilerin %72.5'i şu an aile yanında ikamet etmekte ve %71.7'si üniversitede dönem kaybı yaşamamıştır (Tablo 2).

Araştırmaya katılan tüm hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %25.4'ü 20 yaşında, %80.4'ü kadın, %30.7'si 1. sınıf, % 76.3'ü Anadolu Lisesi mezunu, % 95.1'si herhangi bir işte çalışmıyor. Öğrencilerin %64.1'i şu an aile yanında ikamet etmekte ve %52.1'i üniversitede dönem kaybı yaşamamıştır (Tablo 2).

Gaziantep Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:667) öğrencilerin %19.2'sinin ailesinin yaşadığı bölge Akdeniz Bölgesi, %37.8'inin annesi ilköğretim mezunu, %34.8'inin babası ilköğretim mezunudur. Öğrencilerin %64.2'sinin geliri giderine denktir. Öğrencilerin kendi dahil kardeş sayısı incelendiğinde %50.1'i 4-6 kardeşe sahipken, %29.8'i dördüncü çocuk ve üstüdür. (Tablo 3).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencisi ailelerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:524) öğrencilerin %66.1'inin ailesinin yaşadığı bölge Akdeniz Bölgesi, %44.3'ünün annesi, %33.7'sinin babası ilköğretim mezunudur. Öğrencilerin %55.3'ünün geliri giderine denktir, kendi dahil kardeş sayısı incelendiğinde %46.2'si 1-3 kardeşe sahipken, %35.3'ü birinci çocuktur. (Tablo 3).

Dokuz Eylül Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:384) öğrencilerin %41.9'unun ailesinin yaşadığı bölge Ege Bölgesi, %49.5'inin annesi %36.7'sinin babası ilköğretim mezunudur. Öğrencilerin %53.9'unun geliri giderine denktir. Öğrencilerin kendi dahil kardeş sayısı incelendiğinde %70.3'ü 1-3 kardeşe sahipken, %45.1'i birinci çocuktur (Tablo 3).

Tablo 2: Hemşirelik öğrenci ailelerinin tanıtıcı özelliklerinin dağılımı

Tanıtıcı Özellikler	GAÜN n (%)	KSÜ n (%)	DEÜ n (%)	SAÜ n (%)	AÜ n (%)	OMÜ n (%)	ERÜ n (%)	Toplam n (%)
Ege Bölgesi	5 (0.7)	12 (2.3)	161(41.9)	29(6.2)	3 (1.5)	6 (3.2)	23 (6.8)	239 (8.6)
Akdeniz Bölgesi	128 (19.2)	346 (66.1)	55 (14.3)	16(3.4)	10(4.9)	16 (8.6)	64 (18.9)	635 (22.9)
Karadeniz Bölgesi	5 (0.7)	5 (1.0)	15(3.9)	18(3.8)	6 (2.9)	102(55.1)	37 (10.9)	188 (6.8)
Marmara Bölgesi	6 (0.9)	11 (2.1)	43 (11.2)	323(68.7)	5 (2.4)	17 (9.2)	20 (5.9)	425 (15.3)
Doğu Anadolu Bölgesi	21 (3.1)	23 (4.4)	26 (6.8)	11 (2.3)	53 (25.9)	11 (5.9)	14 (4.1)	159 (5.7)
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	496 (74.4)	119 (22.5)	50 (13)	42 (8.9)	118(57.6)	10 (5.4)	43 (12.7)	877 (31.6)
İç Anadolu Bölgesi	6 (0.9)	9 (1.7)	34 (8.9)	31 (6.6)	10 (4.9)	23(12.4)	138 (40.7)	251(9.1)
Annenin Eğitim Durumu								
Okur yazar değil	160 (24)	67 (12.7)	40(10.4)	22(4.7)	80 (39)	9(4.9)	29 (8.6)	406(14.6)
Okur yazar	79(11.8)	32 (6.1)	26 (6.8)	19 (4)	23(11.2)	7(3.8)	11(3.2)	197(7.1)
İlkokul	252 (37.8)	234 (44.3)	190 (49.5)	238 (50.6)	69(33.7)	109 (58.9)	168 (49.6)	1258 (45.3)
Ortaokul	92 (13.8)	99 (18.8)	47(12.2)	80(17)	15(7.3)	25(13.5)	55 (16.2)	413(14.9)
Lise	66 (9.9)	60 (11.4)	54(14.1)	81 (17.2)	14(6.8)	24(13)	48 (14.2)	346(12.5)
Üniversite	18 (2.7)	36 (6.8)	27(7)	30 (6.4)	4 (2)	11(5.9)	28 (8.3)	154(5.6)
Babanın Eğitim Durumu								
Okur yazar değil	25 (3.7)	16 (3.1)	3 (0.8)	3(0.6)	14 (6.8)	2(1.1)	2 (0.6)	65(2.3)
Okur yazar	71 (10.6)	18 (3.4)	8 (2.1)	8 (1.7)	22 (10.7)	0(0.0)	8 (2.4)	135 (4.9)
İlkokul	232 (34.8)	177 (33.7)	141 (36.7)	175 (37.2)	79 (38.5)	66 (35.7)	117(34.5)	987(35.6)
Ortaokul	129 (19.3)	121 (23.1)	68 (17.7)	87 (18.5)	39 (19.0)	27 (14.6)	52 (15.3)	523 (18.9)
Lise	134 (20.1)	114 (21.8)	101 (26.3)	133 (28.3)	28 (13.7)	55 (29.7)	97 28.6	662 (23.9)
Üniversite	76(11.4)	80(14.9)	63(16.4)	64 (13.6)	23 (11.2)	35 (18.9)	63 (18.6)	402 (14.5)
Gelir Durumu								
Gelir giderden az	175 (26.2)	175 (33.4)	112 (29.2)	110(23.4)	83 (40.5)	48 (25.9)	82 (24.2)	785 (28.3)
Gelir gidere denk	428 (64.2)	290 (55.3)	207 (53.9)	298(63.4)	113(55.1)	114(61.6)	199(58.7)	1649 (59.4)
Gelir giderden fazla	64(9.6)	59 (11.3)	65(16.9)	62 (13.2)	9(4.4)	23 (12.4)	58 (17.1)	340(12.3)
Kendi Dahil Kardeş Sayısı								
1-3	208 (31.2)	242 (46.2)	270 (70.3)	342 (72.8)	46 (22.4)	122 (65.9)	221(65.2)	1451 (52.3)
4-6	334 (50.1)	234 (44.7)	83 (21.6)	99 (21.1)	105 (51.2)	54 (29.2)	95 (28.0)	1004(36.2)
7 -9	95 (14.2)	36 (6.9)	25 (6.5)	21 (4.5)	41 (20.0)	8 (4.3)	20 (5.9)	246 (8.9)
10 ve üstü	30 (4.5)	12 (2.3)	6 (1.6)	8 (1.7)	13 (6.3)	1 (0.5)	3 (0.9)	73 (2.6)
Ailedeki Çocuk Sırası								
1. çocuk	194 (29.1)	185 (35.3)	173 (45.1)	224 (47.7)	53 (26.0)	54 (29.2)	130(38.3)	1013 (36.5)
2. çocuk	150 (22.5)	144 (27.5)	116 (30.2)	140 (29.8)	46 (22.5)	67 (36.2)	103(30.4)	766 (27.6)
3. çocuk	124 (18.6)	90 (17.2)	55 (14.3)	54 (11.5)	31 (15.2)	47 (25.4)	59 (17.4)	460 (16.6)
4.çocuk ve üstü	199 (29.8)	105 (20.0)	40 (10.4)	52 (11.1)	74 (36.3)	17 (9.2)	20 (5.9)	534 (19.3)
Toplam	667 (24)	524 (19)	384 (14)	470 (17)	205 7.4)	185 6.6)	339 12)	2774(100)

Sakarya Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:470) öğrencilerin %68.7'sinin ailesinin yaşadığı bölge Marmara Bölgesi, %50.6'sının annesi ilkokul mezunu, %37.2'sinin babası ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %63.4'ünün geliri giderine denktir, kendi dahil kardeş sayısı incelendiğinde %72.8'i 1-3 kardeşe sahipken, %47.7'si birinci çocuktur. (Tablo 3).

Atatürk Üniversite'sinde okuyan hemşirelik öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:205) öğrencilerin %57.6'sının ailesinin yaşadığı bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi, %39'unun annesi okuryazar değilken, %38.5'inin babası ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %55.1'inin geliri giderine denktir, kendi dahil kardeş sayısı incelendiğinde %51.2'si 4-6 kardeşe sahipken, %36.3'ünün ailelerinde dördüncü veya sonrası çocuk sırasına sahiptir (Tablo 3).

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:185) öğrencilerin %55.1'inin ailesinin yaşadığı bölge Karadeniz Bölgesi, %58.9'unun annesi, %35.7'sinin babası ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %61.6'sının geliri giderine denktir, kendi dahil kardeş sayısı incelendiğinde %65.9'u 1-3 kardeşe sahipken, %36.2'si ikinci çocuktur (Tablo 3).

Erciyes Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde (n:339) öğrencilerin %40.7'sinin ailesinin yaşadığı bölge İç Anadolu Bölgesi, %49.6'sının annesi, %34.5'inin babası ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %58.7'sinin geliri giderine denktir. Öğrencilerin kendi dahil kardeş sayısı incelendiğinde %65.2'si 1-3 kardeşe sahipken, %38.3'ü birinci çocuktur (Tablo 3).

Araştırmaya katılan tüm hemşirelik öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %31.6'sının ailesinin yaşadığı bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi, %45.3'ünün annesi, %35.6'sının babası ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %59.4'ünün geliri giderine denktir. Öğrencilerin kendi dahil kardeş sayısı incelendiğinde %52.3'ü 1-3 kardeşe sahipken, %36.5'i birinci çocuktur (Tablo 3).

4.2. Öğrencilerin Mesleğe İlişkin Özellikleri

Gaziantep Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %52.6'sı hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiş, %58.2'si üniversite sınavını ilk girişte kazanmış ve % 78.8'inin ilk beş tercihi arasında hemşirelik bölümü vardır. Öğrencilerin %60.3'ünün çevresinde hemşire yakını bulunurken,

%67.2'si bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti almamışlardır. Öğrencilerin %64'ü bölümde okumaya başlamadan önce refakatçi olarak herhangi bir sağlık kuruluşunda bulunmamıştır. %44.2'si bölümü kendi ilgi alanına uygun bulurken, %80.8'inin bölüm değiştirme düşüncesi yoktur ve %46.2'si hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısı olumlu yönde değişmiştir. Öğrencilerin %40.2'si teorik eğitimi kısmen yeterli bulurken, %52.2'si uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olmadığını düşünmektedirler (Tablo 3).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %58.4'ü hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiş, %58.8'i üniversite sınavını ilk girişte kazanmış ve % 78.8'inin ilk beş tercihi arasında hemşirelik bölümü vardır. Öğrencilerin %66.9'unun çevresinde hemşire yakını bulunurken, %54.9'u bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti almamışlardır. Öğrencilerin %55'i bölümde okumaya başlamadan önce refakatçi olarak herhangi bir sağlık kuruluşunda bulunmamıştır. %53'ü bölümü kendi ilgi alanına uygun bulurken, %81.4'ünün bölüm değiştirme düşüncesi yoktur ve %52.5'i hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısı olumlu yönde değişmiştir. Öğrencilerin %36.1'i teorik eğitimi kısmen yeterli bulurken, %41.1'i uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olmadığını düşünmektedirler (Tablo 3).

Dokuz Eylül Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %68'i hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiş, %56'sı üniversite sınavını ilk girişte kazanmış ve %56.1'inin ilk beş tercihinden biri hemşirelik bölümüdür. Öğrencilerin %60.7'sinin çevresinde hemşire yakını bulunurken, %58.3'ü bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti almamışlar ve %60.7'si bölümde okumaya başlamadan önce refakatçi olarak herhangi bir sağlık kuruluşunda bulunmamıştır. %60.3'ü bölümü kendi ilgi alanına uygun bulurken, %82.8'inin bölüm değiştirme düşüncesi yoktur ve %61.5'i hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısı olumlu yönde değişmiştir. Öğrencilerin %54.2'si teorik eğitimin yeterli olmadığını düşünürken %29.3'ü uygulamalı/klinik eğitimin yeterliliği hakkında herhangi bir fikre sahip değildir (Tablo 3).

Tablo 3:Öğrencilerin mesleğe ilişkin özelliklerinin dağılımı

Tanıtcı Özellikler	GAÜN n (%)	KSÜ n (%)	DEÜ n (%)	SAÜ n (%)	AÜ n (%)	OMÜ n (%)	ERÜ n (%)	Toplam n (%)
Hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu								
Evet	351(52.6)	30(58.4)	261(68.0)	385 (81.9)	136(66.3)	135 (73.0)	234 (69.0)	1808 (65.2)
Hayır	316(47.4)	218(41.6)	123(32.0)	85 (18.1)	69 (33.7)	50 (27.0)	105 (31.0)	966 (34.8)
Hemşireliği kazandığı üniversite sınav sayısı								
1.	388(58.2)	308(58.8)	215(56.0)	257 (54.7)	80 (39.0)	107(57.8)	215(63.4)	1570 (56.6)
2 ve üstü	279(41.8)	216(41.2)	169(44.0)	213 (45.3)	125(61.0)	78 (42.2)	124 (36.6)	1204 (43.4)
Hemşirelik bölümü tercih sırası								
1-5	525 (78.8)	412 (78.8)	213 (56.1)	270 (57.8)	122 (59.8)	134 (72.4)	198 (58.9)	1874 (67.9)
6 ve üstü	141 (21.2)	111 (21.2)	167 (43.9)	197 (42.2)	82 (40.2)	51 (27.6)	138 (41.1)	887 (32.1)
Aile ya da çevresinde hemşire yakını olma durumu								
Evet	402 (60.3)	349 (66.9)	233(60.7)	265 (56.4)	135 (65.9)	106 (57.3)	219 (64.6)	709 (61.7)
Hayır	265 (39.7)	173 (33.1)	151(39.3)	205 (43.6)	70 (34.1)	79 (42.7)	120 (35.4)	1063(38.3)
Bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti alma durumu								
Evet	219(32.8)	236(45.0)	160(41.7)	208(44.3)	60 (29.3)	78 (42.2)	138 (40.7)	1099(39.6)
Hayır	448(67.2)	288(55.0)	224(58.3)	262(55.7)	145(70.7)	107(57.8)	201 (59.3)	1675(60.4)
Bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu								
Evet	240 (36.0)	231 (44.2)	151 (39.3)	202 (43.0)	92 (44.9)	84 (45.4)	120 (35.4)	1120 (40.4)
Hayır	427 (64.0)	291 (55.6)	233 (60.7)	268 (57.0)	113(55.1)	101 (54.6)	219 (64.6)	1652 (59.6)
Hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu								
Uygun	295 (44.2)	277 (53.0)	231 (60.3)	334 (71.1)	125 (61.0)	120 (64.9)	211(62.4)	1593(57.5)
Uygun değil	153 (22.9)	56 (10.7)	32 (8.4)	26 (5.5)	30 (14.6)	13 (7.0)	28 (8.3)	338(12.2)
Kararsızım	219 (32.8)	190 (36.3)	120 (31.3)	110 (23.4)	50 (24.4)	52(28.1)	99 (29.3)	840 (30.3)
Bölüm değiştirme düşüncesi								
Var	128(19.2)	98 (18.7)	66 (17.2)	57 (12.2)	39(19.0)	23 (12.4)	52 (15.3)	463 (16.7)
Yok	539 (80.8)	426 (81.4)	318 (82.8)	412 (87.8)	166(81.0)	162 (87.6)	287 (84.7)	2310 (83.3)
Hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu								
Olumlu değişti	308 (46.2)	276 (52.5)	236 (61.5)	299 (64.0)	121 (59)	112 (60.9)	218(64.5)	1570(56.8)
Olumsuz değişti	149 (22.3)	89 (16.9)	29 (7.6)	31 (6.6)	23 (11.2)	22 (12.0)	27 (8.0)	370 (13.4)
Değişmedi	210 (31.5)	159 (30.3)	115 (30.3)	137 (29.1)	61 (29.8)	50 (27.2)	93 (27.5)	825(29.8)
Teorik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu								
Evet	175 (26.2)	182 (34.7)	207 (54.2)	271 (57.7)	70 (34.1)	109 (58.9)	184 (54.3)	1198 (43.2)
Hayır	206 (30.9)	131 (25.0)	31 (8.1)	62 (13.2)	46 (22.4)	19 (10.3)	35 (10.3)	530 (19.1)
Kısmen	268 (40.2)	189 (36.1)	118 (30.9)	121 (25.7)	68 (33.2)	54 (29.2)	101 (29.8)	919 (33.2)
Fikrim yok	18(2.7)	22(4.2)	26 (6.8)	16(3.4)	21(10.2)	3 (1.6)	19 (5.6)	125 (4.5)
Uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu								
Evet	85 (12.7)	95 (18.2)	69 (18.1)	155(33.0)	36(17.6)	58 (31.9)	96 (28.4)	594(21.5)
Hayır	348(52.2)	215(41.1)	104(27.2)	102(21.7)	75(36.8)	56 (30.8)	82 (24.3)	982 (35.5)
Kısmen	201 (30.1)	158 (30.1)	97 (25.4)	108 (23.0)	42 (20.6)	53 (29.1)	84 (24.9)	743 (26.9)
Fikrim yok	33 (4.9)	55 (10.5)	112(29.3)	104(22.2)	51(25.0)	15 (8.2)	76 (22.5)	446 (16.1)
Toplam	667 (24)	524 (19)	384 (14)	470 (17)	205 (7.4)	185 (6.6)	339 (12)	2774(100)

Sakarya Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %81.9'u hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiş, %54.7'si üniversite sınavını ilk girişte kazanmış ve %57.8'inin ilk beş tercihi arasında hemşirelik bölümü vardır. Öğrencilerin %56.4'ünün çevresinde hemşire yakını bulunurken, %55.7'si bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti almamışlardır. Öğrencilerin %57'si bölümde okumaya başlamadan önce refakatçi olarak herhangi bir sağlık kuruluşunda bulunmamıştır. %71.1'i bölümü kendi ilgi alanına uygun bulurken, %87.7'sinin bölüm değiştirme düşüncesi yoktur ve %64'ü hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısı olumlu yönde değişmiştir. Öğrencilerin %57.7'si teorik eğitimi yeterli bulurken %23'ü uygulamalı/klinik eğitimin kısmen yeterli olduğunu düşünmektedirler (Tablo 3).

Atatürk Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %66.3'ü hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiş, %61'i üniversite sınavını ikinci giriş veya sonrasında kazanmış ve %59.8'sinin ilk beş tercihi arasında hemşirelik bölümü yer almaktadır. Öğrencilerin %65.9'unun çevresinde hemşire yakını bulunurken, %70.7'si bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti almamışlardır. Öğrencilerin %55.1'i bölümde okumaya başlamadan önce refakatçi olarak herhangi bir sağlık kuruluşunda bulunmamıştır. %61'i bölümü kendi ilgi alanına uygun bulurken, %81'inin bölüm değiştirme düşüncesi yoktur ve %59'u hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısı olumlu yönde değişmiştir. Öğrencilerin %34.1'i teorik eğitimi yeterli bulurken %36.8'i uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olmadığını düşünmektedirler (Tablo 3).

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %73'ü hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiş, %57.8'i üniversite sınavını ilk girişte kazanmış ve %72.4'ünün ilk beş tercihi arasında hemşirelik bölümü yer almaktadır. Öğrencilerin %57.3'ünün çevresinde hemşire yakını bulunurken, %57.8'i bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti almamışlardır. Öğrencilerin %54.6'sı bölümde okumaya başlamadan önce refakatçi olarak herhangi bir sağlık kuruluşunda bulunmamıştır. %64.9'u bölümü kendi ilgi alanına uygun bulurken, %87.6'sının bölüm değiştirme düşüncesi yoktur ve %60.9'u hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısı olumlu yönde değişmiştir. Öğrencilerin %58.9'u teorik eğitimi yeterli bulurken, %31.9'u uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünmektedirler (Tablo 3).

Erciyes Üniversitesi'nde okuyan hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %69'u hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiş, %63.4'ü üniversite sınavını ilk girişte kazanmış ve %58.9'unun ilk beş tercihi arasında hemşirelik bölümü yer almaktadır. Öğrencilerin %64.6'sının çevresinde hemşire yakını bulunurken, %59.3'ü bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti almamışlardır. Öğrencilerin %64.6'sı bölümde okumaya başlamadan önce refakatçi olarak herhangi bir sağlık kuruluşunda bulunmamıştır. %62.4'ü bölümü kendi ilgi alanına uygun bulurken, %84.7'sinin bölüm değiştirme düşüncesi yoktur ve %64.5'i hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısı olumlu yönde değişmiştir. Öğrencilerin %54.3'ü teorik eğitimin, %28.4'ü uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünmektedirler (Tablo 3).

Araştırmaya katılan tüm hemşirelik öğrencilerinin mesleğe ilişkin özellikleri incelendiğinde öğrencilerin %65.2'si hemşirelik bölümünü isteyerek seçmiş, %56.6'sı üniversite sınavını ilk girişte kazanmış ve %67.9'unun ilk beş tercihi arasında hemşirelik bölümü yer almaktadır. Öğrencilerin %61.7'sinin çevresinde hemşire yakını bulunurken, %60.4'ü bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti almamışlardır. Öğrencilerin %59.6'sı bölümde okumaya başlamadan önce refakatçi olarak herhangi bir sağlık kuruluşunda bulunmamıştır. %57.5'i bölümü kendi ilgi alanına uygun bulurken, %83.3'ünün bölüm değiştirme düşüncesi yoktur ve %56.8'i hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısı olumlu yönde değişmiştir. Öğrencilerin %43.2'si teorik eğitimi yeterli bulurken, %35.5'i uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olmadığını düşünmektedirler (Tablo 3).

Çalışmaya katılan öğrencilerin HMSÖ "Mesleki Uygunluk" alt boyutundan aldıkları puanlar 0.00 ile 110 arasında değişmekte olup, "Yaşamsal Nedenler" alt boyutundan aldıkları puanlar 0.00 ile 60 arasında değişmektedir (Tablo4).

Tablo 4: HMSÖ sorularına verilen cevapların dağılımı

	n (%0)	n (10)	n(%20)	n(%30)	n(%40)	n (%50)	n(%60)	n (%70)	n (%80)	n (%90)	n (%100)
Her zaman hemşire olmak istemişimdir.	627 (22.6)	88(3.2)	201 (7.2)	269(9.7)	234 (8.4)	416 (15)	200 (7.2)	219 (7.9)	176 (6.3)	80 (2.9)	268 (9.6)
Hemşireliğin kişiliğime uygun bir iş olduğunu düşünüyorum.	167 (6)	67 2.4)	136 4.9)	153(5.5)	183 6.6)	365 13.1)	201 (7.2)	338 (2.2)	408 (14.7)	317 (11.4)	443 (15.9)
Her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir.	35 (1.3)	17 0.6)	35 (1.3)	53 (1.9)	74 (2.7)	171 (6.2)	162 (5.8)	230 (8.3)	417 (15)	488 (17.6)	1096 (39.5)
Kendimi ifade edebilmemi sağlayan bir iş yapmak istedim.	91 (3.3)	16 0.6)	48 (1.7)	77 (2.8)	114 4.1)	275) 9.9)	201 (7.2)	306 (11)	402 (14.5)	353 (12.7)	895 (32.2)
Hemşireliğin benim için iyi bir kariyer fırsatı olduğunu düşünüyorum.	226 (8.1)	70 2.5)	123 4.4)	145 (5.2)	187 (6.7)	380 (13.7)	270 (9.7)	287(10.3)	330 (11.9)	304 (10.9)	456 (16.4)
Başka bir iş yapmak isterdim ama yapamadım.	338 (12.2)	45 1.6)	157 (5.7)	174 (6.3)	145 (5.2)	347 (12.5)	143 (5.1)	191 (6.9)	249 (9)	207(7.5)	782 (28.1)
Çevremdeki insanlar iyi bir hemşire olacağımı söylerler.	100 (3.6)	27 (1)	39 (1.4)	62 (2.2)	59 (2.1)	255 (9.2)	151 (5.4)	258 (9.3)	404 (14.5)	436 (15.7)	987 (35.5)
Hemşireliğin sürekli gözde bir meslek olacağımı düşündüğüm için hemşireliği seçtim	513 (18.5)	83 (3)	185 (6.7)	185 (6.7)	206 (7.4)	374 (13.5)	219 (7.9)	260 (9.4)	245 (8.8)	138 (5)	370 (13.3)
Hemşirelik insanların gözünde saygın bir meslektir.	328 (11.8)	81(2.9)	209 (7.5)	269 (9.7)	213 (7.7)	405 (14.6)	261 (9.4)	281(10.1)	222 (8)	156 (5.6)	353 (12.7)
Hemşirelikten başka seçim şansım yoktu.	985 (35.5)	87(3.1)	216 (7.8)	167 (6)	150 (5.4)	279 (10)	125 (4.5)	111 (4)	116 (4.2)	103 (3.7)	439 (15.8)
Hemşirelikte işsiz kalınmayacağımı düşünüyorum.	93 (3.3)	23(0.8)	70 (2.5)	83 (3)	125 (4.5)	332 (12)	223 (8)	354(12.7)	431 (15.5)	427 (15.4)	617 (22.2)
Hemşirelikte iyi para kazanılır.	179 (6.4)	49(1.8)	129 (4.6)	216 (7.8)	264 (9.5)	581 (20.9)	400(14.4)	353(12.7)	239 (8.6)	128 (4.6)	240 (8.6)
Hemşirelik dışında yapabileceğim başka iş yok.	1046(37.7)	95(3.4)	271 (9.8)	228 (8.2)	188 (6.8)	279 (10)	116 (4.2)	105 (3.8)	98 (3.5)	52 (1.9)	300 (10.8)
Hemşirelik alanında lider olabileceğimi düşünüyorum.	179 (6.4)	37(1.3)	94 (3.4)	138 (5)	147 (5.3)	347 (12.5)	258 (9.3)	332 (12)	390 (14)	294 (10.6)	562 (20.2)
Hemşirelik ailem ve benim için uygun bir iştir.	110 (4)	36(1.3)	78 (2.8)	130 (4.7)	136 (4.9)	344 (12.4)	260 (9.4)	328(11.8)	432 (15.6)	371 (13.4)	553 (19.9)
Hemşireliğin yarı zamanlı ve vardiyalı çalışma koşullarının olması bana cazip gelmektedir.	295(10.6)	59(2.1)	127 (4.6)	161 (5.8)	169 (6.1)	435 (15.7)	262 (9.4)	299 (10.8)	295 (10.6)	235 (8.5)	441 (15.9)
Gereksinimlerimi karşılayabilecek bir meslek aradım ve hemşireliği seçtim.	273(9.8)	55 (2)	116 (4.2)	152 (5.5)	202 (7.3)	337 (12.1)	294(10.6)	317 (11.4)	323 (11.6)	245 (8.8)	464 (16.7)

Gaziantep Üniversitesi'ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile "Mesleki Uygunluk"ları incelendiği zaman aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılık Post Hoc analizle incelendiğinde farklılığı yaratan gruplar: 19 ile 21, 19 ile 22, 20 ile 21, 19 ile 23 yaş arasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Cinsiyet grubu incelendiğinde "Mesleki Uygunluk" alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılığı oluşturan kadın grubudur. Sınıflar arası "Mesleki Uygunluk" incelendiğinde aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, bu anlamlı farkın ise 1. sınıflar ile 3. sınıflar, 1. sınıflar ile 4. sınıflar arasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin "Şu anda ikamet ettiğiniz yer?" sorusuna verdikleri cevaplara göre "Mesleki Uygunluk" alt boyutundan aldıkları toplam puan sıra ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Farklılığı yaratan grup ya da grupların belirlenmesi için Post Hoc testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda "devlet yurdu" grubu ortalaması ile "ailenin yanında" grupları ortalamaları arasında ve "arkadaşlar ile beraber" grubu ortalaması ile "ailenin yanında" grubu ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Öğrencilerin "Üniversite eğitiminde dönem kaybınız oldu mu?" sorusuna verdikleri cevaplara göre "Mesleki Uygunluk" alt boyutundan aldıkları toplam puan sıra ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir (Tablo 5).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile "Mesleki Uygunluk"ları incelendiğinde istatistiksel olarak aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde cinsiyetlerine göre "Mesleki Uygunluk" alt boyutunda farklılığı oluşturan kadın grubudur. Yaş ve sınıflar arası "Mesleki Uygunluk" incelendiğinde istatistiksel olarak aralarında anlamlı bir fark yoktur. Mezun olunan lise değişkeni incelendiğinde "Fen Lisesi" grubu ortalaması ile "Anadolu Lisesi", "İmam Hatip Lisesi" ve "Meslek Lisesi" grupları ortalamaları arasında ve "Anadolu Lisesi" grubu ortalaması ile "Meslek Lisesi" grubu ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Öğrencilerin "şu anda ikamet ettiğiniz yer?" sorusuna verdikleri cevaplara göre "Mesleki Uygunluk" alt boyutundan aldıkları toplam puan sıra ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Farklılığı yaratan grup ya da grupların belirlenmesi için Post Hoc testi uygulanmış ve analiz sonucunda "devlet yurdu" grubu ortalaması ile "ailenin yanında" grupları ortalamaları arasında ve "arkadaşlar ile beraber" grubu ortalaması ile "özel yurt" grubu, "özel yurt" grubu ile "devlet yurdu" grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı

farklılıklar bulunmuştur. Öğrencilerin “Üniversite eğitiminde dönem kaybınız oldu mu?” sorusuna verdikleri cevaplara göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir (Tablo 5).

Dokuz Eylül Üniversitesi’ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile “Mesleki Uygunluk”ları incelendiği zaman ailedeki çocuk sırası değişkeninde 1.- 4. ve üstü çocuk, 2. çocuk ile 4. ve üstü çocuk grupları arasında anlamlı farklılık saptanmıştır (Tablo 5).

Sakarya Üniversitesi’ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile “Mesleki Uygunluk” ları incelendiği zaman aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde mezun olunan lise değişkeninde “Anadolu Lisesi” grubu ortalaması ile “Meslek Lisesi” grubu ortalaması arasında olduğu saptanmıştır (Tablo 5).

Atatürk Üniversitesi’ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile “Mesleki Uygunluk”ları incelendiği zaman istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 5).

Ondokuz Mayıs Üniversitesi’ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile “Mesleki Uygunluk” ları incelendiği zaman cinsiyet durumunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır.

Erciyes Üniversitesi’ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile “Mesleki Uygunluk” ları incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde: “Fen Lisesi” grubu ortalaması ile “Anadolu Lisesi”, ve “Meslek Lisesi” grupları ortalamaları arasında ve “Anadolu Lisesi” ile “İmam Hatip Lisesi” grupları, “Meslek Lisesi” ile “İmam Hatip Lisesi” grubu ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p>0.05$) (Tablo 5).

Tablo 5: Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği mesleki uygunluk alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması

Tanıtıcı Özellikler	GAÜN	KSÜ	DEÜ	SAÜ	AÜ	OMÜ	ERÜ	Toplam	
	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	
Yaş									
18 yaş	60.7±21.2	67.2±22.1	73.8±16.8	80.0±16.5	76.3±14.8	78.2±14.2	73.8±15.4	73.0±18.7	
19 yaş	66.5±18.9	69.5±18.1	76.6±16.7	77.5±15.4	72.4±18.1	76.2±17.3	73.7±16.9	72.8±17.7	
20 yaş	61.4±21.	65.3±21.9	74.8±20.7	79.2±19.3	77.5±19.2	69.2±22.3	75.9±16.3	70.2±21.6	
21 yaş	56.0±23.4	65.3±21.9	76.0±17.7	81.0±13.5	70.9±18.2	75.4±17.0	73.6±17.4	68.5±21.8	
22 yaş	59.3±21.9	65.4±24.9	75.2±15.3	81.6±15.2	67.7±29.2	76.7±19.9	75.4±17.3	68.6±22.3	
23 yaş ve üstü	59.8±21.3	62.8±23.1	74.6±18.3	85.1±17.1	77.7±16.8	78.1±22.5	72.4±18.2	70.0±22.3	
F	3.077	1.063	0.230	1.391	1.269	1.046	0.272	4.019	
p	0.009	0.380	0.949	0.226	0.279	0.342	0.928	0.001	
Cinsiyet									
kadın	62.1±21.7	68.3±20.7	75.3±17.9	80.3±16.2	74.8±18.9	76.1±19.0	74.7±16.3	72.0±20.0	
Erkek	55.1±21.5	56.6±23.5	75.2±17.2	78.2±18.2	72.5±20.1	67.0±20.4	72.7±18.6	64.5±22.6	
t	3.605	5.156	0.033	0.935	0.850	2.209	0.802	7.529	
p	0.000	0.041	0.857	0.164	0.421	0.028	0.094	0.000	
Sınıf									
1.sınıf	65.6±21.0	68.4±20.0	74.2±17.7	79.1±16.7	76.0±18.6	76.6±17.2	72.6±16.8	72.7±19.0	
2.sınıf	61.1±19.7	66.0±21.0	75.0±18.2	80.2±17.6	73.3±21.0	75.5±16.2	76.6±15.1	70.5±20.1	
3.sınıf	57.4±24.3	61.9±27.4	75.4±18.3	82.5±15.5	73.0±17.3	68.8±24.1	72.5±16.0	67.7±22.5	
4.sınıf	57.4±24.3	66.3±22.0	78.3±16.3	78.9±14.9	72.0±20.6	78.6±18.7	77.7±18.3	70.5±21.9	
F	4.798	1.878	0.767	0.991	0.467	2.180	2.061	7.362	
p	0.003	0.132	0.513	0.397	0.706	0.092	0.105	0.000	
Mezun Olunan Lise									
Fen Lisesi	59.0±17.3	51.7±22.9	73.7±13.8	80.7±13.5	68.9±22.6	74.4±19.4	68.3±17.9	65.9±20.2	
Anadolu Lisesi	59.7±22.2	66.1±21.5	74.9±18.5	78.3±17.0	73.6±19.3	74.6±18.9	75.4±16.0	69.8±20.9	
Meslek Lisesi	67.4±23.0	71.5±20.6	78.5±15.2	86.3±14.0	81.8±14.8	75.0±23.4	77.6±17.7	77.6±19.2	
İmam Hatip Lisesi	68.9±21.9	66.5±21.9	89.0±2.8	81.1±13.3	79.6±16.5	81.3±8.2	65.8±16.1	72.8±18.8	
F	2.402	6.872	1.005	6.044	1.749	0.223	4.159	18.237	
p	0.067	0.000	0.390	0.000	0.158	0.876	0.007	0.000	
Öğrencinin Çalışma Durumu									
Çalışıyor	64.3±24.0	70.3±22.6	80.4±14.5	83.6±16.9	81.4±14.6	75.9±23.2	76.3±19.3	73.4±21.7	
Çalışmıyor	60.1±21.8	65.5±21.7	75.1±17.8	79.9±16.4	73.9±19.4	74.8±19.2	74.3±16.5	70.4±20.7	
t	1083	1.308	1.009	1.073	0.850	0.168	0.435	1.652	
p	0.444	0.735	0.308	0.796	0.521	0.187	0.420	0.331	
Şu Anda İkamet Edinilen Yer									
Ailenin yanında	64.0±22.1	67.7±22.5	75.3±16.8	80.2±16.8	75.0±19.1	75.6±19.3	74.0±17.2	73.0±19.9	
Arkadaşlarla beraber	53.4±22.8	60.1±22.3	82.5±18.2	83.9±13.3	65.4±28.5	72.4±17.3	74.2±13.6	67.5±23.4	
Devlet yurdu	57.8±21.1	62.1±20.2	72.5±20.3	76.6±15.3	73.5±17.7	72.3±21.0	75.1±15.9	64.9±21.1	
Özel yurt	63.6±19.2	73.3±23.8	77.1±16.5	77.8±15.5	74.5±4.9	80.0±0.0	77.8±13.3	72.8±19.1	
F	6.130	4.100	2.114	1.408	0.856	0.322	0.277	28.002	
p	0.000	0.007	0.098	0.414	0.465	0.809	0.842	0.000	
Üniversite Eğitiminde Dönem Kaybı Olma Durumu									
Evet	70.3±19.4	73.8±19.8	75.2±18.2	80.2±16.1	72.9±18.9	74.4±19.3	73.6±16.7	75.3±18.3	
Hayır	49.2±19.0	61.7±21.7	75.3±16.0	79.7±17.1	80.3±20.4	78.0±19.8	76.3±16.5	65.3±22.0	
t	3.67	6.281	0.043	0.332	2.026	0.799	1.372	12.949	
p	0.000	0.025	0.362	0.463	0.729	0.865	0.682	0.000	
Toplam	Min-Maks:0.00-110.00							70.5±20.8	

Gaziantep Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiği zaman ailedeki çocuk sırası sorusundan kaynaklandığı saptanmıştır. Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde se 1.çocuk ve 3. çocuk olan ile 4.çocuk ve üstü olan grupların oluşturduğu belirlenmiştir. (Tablo 6).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'ndeki ve Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile "Mesleki Uygunluk"ları incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmamıştır (Tablo 6).

Sakarya Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde aile ile yaşanan bölgede farkı yaratan gruplar "Akdeniz Bölgesi" grubu ortalaması ile "Karadeniz Bölgesi", "Marmara Bölgesi", "Güneydoğu Anadolu Bölgesi", "Ege Bölgesi", "İç Anadolu Bölgesi" grupları arasında, "Ege Bölgesi" ile "Doğu Anadolu Bölgesi" grubu ortalaması arasında, "Marmara Bölgesi" ile "Doğu Anadolu Bölgesi" grubu arasında, "Doğu Anadolu Bölgesi" ile "İç Anadolu Bölgesi" "Güneydoğu Anadolu Bölgesi" olarak bulunmuştur. Anne eğitim durumu incelenmesi sonucunda "ortaokul" grubu ile "okur yazar değil", "okur yazar", "ilkokul", "lise" grupları ortalamaları arasında ve "ilkokul" ile "ortaokul" grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur(Tablo 6)

Atatürk Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık sadece anne eğitim durumunda saptanmıştır. Farklılığı yaratan gruplar "üniversite" grubu ile "ilkokul", "ortaokul", "lise" grupları ortalamaları arasında ve "okur yazar" ile "lise" grupları ortalamaları arasında ilaveten "ortaokul" ile "okur yazar değil", "okur yazar" grupları arasında fark tespit edilmiştir (Tablo 6).

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiği zaman geliri gider durumu arasında anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde: "gelir giderden az" ile "gelir gidere denk" "gelir giderden fazla" grupları arasında anlamlı fark saptanmıştır (Tablo 6).

Erciyes Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiği zaman anlamlı farklılık yaratan grup saptanmamıştır(Tablo 6).

Tablo 6: Öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği mesleki uygunluk alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması

Tanıtıcı Özellikler	GAÜN	KSÜ	DEÜ	SAÜ	AÜ	OMÜ	ERÜ	Toplam
	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS
Ailenin Yaşadığı Bölge								
Ege Bölgesi	43±14.3	74.2±18.8	77.7±17.0	80.6±15.9	75.0±17.0	81.3±17.6	70.2±19.9	76.5±17.9
Akdeniz Bölgesi	57.7±22.5	65.5±21.9	73.3±17.2	68.4±14.9	76.4±19.4	65.5±16.6	77.4±14.0	66.2±21.4
Karadeniz Bölgesi	52.0±22.1	59.4±28.1	76.1±18.4	80.5±14.2	71.8±15.3	74.5±19.6	73.8±13.9	74.0±18.6
Maramara Bölgesi	56.6±27.0	62.8±14.4	69.8±17.5	80.5±15.6	61.0±37.0	76.8±15.6	77.3±15.3	78.1±17.0
Doğu Anadolu Bölgesi	59.8±20.5	69.2±21.1	75.4±21.9	69.0±21.3	74.8±18.8	69.4±25.5	75.8±21.7	71.4±21.0
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	61.4±21.8	65.0±22.5	77.5±17.6	82.8±20.4	73.4±18.7	72.8±18.5	71.2±14.0	66.1±21.8
İç Anadolu Bölgesi	48.8±20.9	78.1±20.4	70.0±17.5	80.9±17.3	83.7±20.5	83.3±18.2	74.2±17.8	75.2±18.7
F	1.454	1.002	1.947	2.449	0.863	1.699	0.975	28.467
p	0.192	0.423	0.072	0.024	0.523	0.124	0.442	0.000
Annenin Eğitim Durumu								
Okur yazar değil	58.1±21.4	64.1±22.7	71.8±22.0	74.2±18.4	71.9±18.8	67.2±19.2	74.6±17.9	65.4±21.7
Okur yazar	58.4±17.7	65.5±21.0	76.3±15.8	75.4±16.8	68.1±17.9	71.0±24.7	75.2±18.7	66.1±19.4
İlkokul	61.1±23.1	66.5±22.1	77.4±15.4	79.5±16.0	75.7±19.4	74.1±19.1	74.6±17.3	71.9±20.4
Ortaokul	63.2±21.0	64.0±21.1	73.4±18.8	85.1±15.6	84.2±15.3	76.6±19.4	74.7±13.1	71.9±20.4
Lise	58.9±24.6	67.9±21.2	72.6±22.2	79.2±17.5	83.5±12.7	79.0±21.8	75.0±15.2	72.0±21.5
Üniversite	64.2±18.4	66.7±23.0	72.9±15.2	80.2±14.9	55.0±37.9	77.8±12.3	70.6±19.6	71.3±19.6
F	1.038	0.387	1.333	2.475	3.173	0.672	0.316	8.637
p	0.394	0.858	0.249	0.031	0.09	0.645	0.903	0.000
Babanın eğitim durumu								
Okur yazar değil	58.8±21.8	71.5±13.5	81.6±23.2	64.3±29.7	66.1±16.5	66.5±17.6	76.0±2.8	65.5±19.2
Okur yazar	62.1±19.9	69.1±23.0	79.1±24.4	75.6±24.2	68.5±18.4	72.8±20.8	78.3±12.9	67.0±20.8
İlkokul	59.8±22.2	66.0±21.1	75.8±18.6	80.4±15.8	75.2±18.5	--	76.3±16.9	70.9±20.9
Ortaokul	59.5±23.4	67.2±21.3	76.7±17.4	82.8±13.2	80.4±17.6	73.1±23.7	71.4±17.5	70.9±21.3
Lise	58.8±21.0	66.6±23.9	74.0±17.3	78.9±18.1	74.5±17.9	76.5±17.0	74.2±16.8	70.9±20.6
Üniversite	64.6±21.7	60.5±21.9	73.8±16.1	79.0±16.7	69.5±25.4	77.8±16.6	73.0±15.7	70.4±20.1
F	0.885	1.373	0.448	1.369	2.042	0.635	0.821	1.694
p	0.491	0.233	0.815	0.235	0.074	0.638	0.535	0.133
Gelir Durumu								
Gelir giderden az	60.4±21.9	68.8±20.6	74.2±16.8	80.5±17.0	74.3±19.3	67.2±18.6	72.2±17.9	70.2±20.4
Gelir gidere denk	60.1±22.0	65.5±21.7	75.2±18.0	79.4±15.9	74.6±18.2	75.8±19.0	73.9±16.2	70.2±20.6
Gelir giderden fazla	60.9±1..4	58.6±24.2	77.3±18.8	82.5±7.6	65.6±30.1	86.0±16.5	78.9±15.7	75.5±22.1
F	0.040	4.980	0.611	0.966	0.914	8.322	2.963	1.817
p	0.961	0.007	0.543	0.382	0.402	0.000	0.053	0.163
Kendi Dahil Kardeş Sayısı								
1-3	62.6±22.9	67.5±23.5	75.7±17.8	80.0±16.2	74.7±18.7	76.4±19.5	75.2±16.6	73.4±20.2
4-6	59.8±21.7	64.3±19.9	75.7±15.7	81.0±16.1	74.7±18.6	72.4±19.3	73.1±17.1	67.8±20.8
7-9	57.5±21.0	62.4±23.5	70.7±19.9	73.7±21.7	74.7±22.3	67.3±17.3	71.1±15.4	64.9±21.9
10 Ve Üstü	59.1±19.2	72.1±15.3	68.0±29.9	87.0±12.5	71.6±18.0	79.0±	75.3±1.5	68.2±19.9
F	1.372	1.486	0.968	1.610	0.191	0.957	0.638	22.012
p	0.250	0.217	0.408	0.186	0.902	0.414	0.591	0.000
Ailedeki Çocuk Sırası								
1. çocuk	63.8±21.9	68.4±22.9	76.9±17.3	79.9±16.2	75.5±17.6	76.1±17.3	73.2±17.9	73.0±20.0
2. çocuk	60.2±23.3	66.1±20.7	76.5±17.7	81.1±16.6	76.2±18.0	77.1±20.5	76.5±14.9	72.2±20.7
3. çocuk	60.2±22.7	64.2±21.1	72.4±17.0	79.2±14.0	74.2±19.7	70.7±20.5	74.4±17.0	68.6±20.7
4.çocuk ve üstü	57.0±19.8	62.4±21.7	68.6±19.4	78.7±19.6	72.2±20.9	73.7±17.2	72.7±16.0	65.1±21.3
F	3.188	1.916	3.053	0.345	0.522	1.109	0.944	20.229
p	0.23	0.126	0.028	0.793	0.667	0.347	0.420	0.000
Toplam	Min-Maks:0.00-110.00						70.5±20.8	

Gaziantep Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiğinde; bölümünü isteyerek seçme durumu, hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu, bölüm değiştirme düşüncesi, hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu, teorik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu, uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumları arasında anlamlı farklılıklar saptanmıştır (Tablo 7).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiğinde; hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu, hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu, bölüm değiştirme düşüncesi, bölüm değiştirme düşüncesi, hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu, teorik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu, uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumları arasında anlamlı farklılıklar saptanmıştır (Tablo 7).

Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Bunlar aile ya da çevresinde hemşire yakını olma durumu, bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti alma durumu, bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu, bölüm değiştirme düşüncesi, hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu, teorik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu, uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu olarak belirlenmiştir (Tablo 7).

Sakarya Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Bunlar bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu, hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu, bölüm değiştirme düşüncesi, hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu olarak belirlenmiştir (Tablo 7).

Tablo 7: Öğrencilerin mesleğe ilişkin özelliklerinin ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği mesleki uygunluk alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması

Tanıtıcı Özellikler	GAÜN	KSÜ	DEÜ	SAÜ	AÜ	OMÜ	ERÜ	Toplam
	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS
Hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu								
Evet	70.3±19.4	74.1±19.1	81.4±14.2	83.0±15.0	81.0±16.0	80.3±16.9	78.8±15.2	77.9±17.4
Hayır	49.2±19.0	54.4±20.2	62.3±17.7	66.5±15.8	60.5±17.9	60.1±17.9	64.4±15.4	56.6±19.4
t	14.168	11.358	6.410	9.050	8.291	7.082	8.029	29.426
p	0.318	0.000	0.012	0.953	0.729	0.384	0.613	0.000
Hemşireliği kazandığı üniversite sınav sayısı								
1.	58.9±21.5	65.0±22.4	76.2±17.4	80.5±15.7	73.1±18.4	76.5±19.8	75.2±16.9	70.2±21.0
2 ve üstü	62.1±22.3	67.1±20.9	74.0±18.2	79.5±17.3	74.7±19.8	72.6±18.7	72.9±16.0	70.9±20.4
t	-1.862	-1.129	1.189	0.628	-0.587	1.350	1.217	-0.948
p	0.297	0.308	0.688	0.160	0.436	0.815	0.257	0.423
Hemşirelik bölümü tercih sırası								
1	60.4±21.6	65.2±21.8	76.8±18.0	81.0±16.0	73.7±17.3	75.8±18.7	73.2±17.6	69.7±21.0
2 ve üstü	59.6±22.9	67.9±21.5	73.1±17.2	78.6±17.1	74.9±22.0	72.2±21.0	75.9±14.8	72.1±20.1
t	-1.065	-1.146	1.999	1.553	-0.405	0.124	1.506	-2.869
p	0.709	0.252	0.046	0.126	0.672	0.263	0.133	0.004
Aile ya da çevresinde hemşire yakını olma durumu								
Evet	60.7±22.3	66.3±21.4	75.2±16.6	79.7±16.1	74.8±19.6	75.2±18.5	74.7±17.2	70.6±20.6
Hayır	59.7±21.2	65.1±22.7	75.4±19.4	80.5±16.9	72.7±18.6	74.3±20.5	73.8±15.5	70.4±21.0
t	0.544	0.566	-0.140	-0.541	0.723	0.309	0.464	0.228
p	0.248	0.360	0.041	0.610	0.723	0.774	0.051	0.849
Bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti alma durumu								
Evet	61.5±22.4	67.3±20.5	77.4±15.5	80.7±15.3	75.9±20.5	76.4±21.8	74.7±16.5	72.2±20.2
Hayır	59.7±21.6	64.6±22.8	73.7±19.1	79.5±17.3	73.4±18.8	73.7±17.4	74.1±16.8	69.4±21.1
t	1.009	1.426	2.015	0.775	0.846	0.931	0.301	2.287
p	0.489	0.089	0.012	0.099	0.144	0.076	0.704	0.131
Bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu								
Evet	61.4±22.5	68.6±21.7	77.3±15.8	83.1±14.8	77.8±17.0	75.2±19.2	77.3±16.3	73.1±20.3
Hayır	59.7±21.6	63.8±21.8	73.9±18.8	77.8±17.3	71.1±20.5	74.5±19.6	72.8±16.6	68.8±20.9
t	0.943	2.526	1.812	3.482	2.488	0.251	2.413	5.336
p	0.479	0.932	0.014	0.018	0.106	0.470	0.979	0.123
Hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu								
Uygun	74.5±17.1	77.3±16.7	83.0±13.0	85.8±12.7	82.8±14.4	83.8±14.1	81.4±13.2	80.9±15.2
Uygun değil	41.9±18.9	38.9±19.0	49.4±17.5	50.4±19.0	51.1±18.8	41.8±21.0	53.5±14.6	44.5±19.0
Kararsızım	54.0±16.4	57.0±17.9	67.1±15.5	69.5±12.7	66.1±15.2	62.3±12.6	65.2±14.3	61.2±16.7
F	199.098	150.988	106.400	132.340	60.549	78.264	82.677	903.057
p	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Bölüm değiştirme düşüncesi								
Var	46.7±19.2	54.8±20.9	63.7±18.9	69.2±15.6	65.1±19.9	53.4±19.7	60.9±17.1	57.1±20.5
Yok	63.5±21.3	68.4±21.3	77.7±16.5	81.7±15.9	76.2±18.5	77.9±17.3	76.8±15.4	73.2±19.8
t	-8.197	-5.683	-6.087	-5.572	-3.317	-6.219	-6.730	-15.920
p	0.000	0.000	0.000	0.000	0.001	0.000	0.000	0.000
Hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu								
Olumlu	68.8±19.1	73.0±17.2	79.7±15.1	81.9±15.5	78.5±16.2	77.4±16.8	77.7±15.3	76.3±17.2
değişti								
Olumsuz	48.1±20.5	47.5±21.0	61.8±22.5	71.2±14.7	62.0±27.0	56.3±20.8	16.6±3.2	53.4±21.9
değişti								
Değişmedi	56.4±21.5	63.8±23.2	69.2±18.3	78.1±18.0	69.9±18.9	77.6±19.9	70.4±17.2	67.1±21.5
F	58.397	56.531	24.859	7.452	9.981	13.130	16.263	228.762
p	0.000	0.000	0.000	0.001	0.000	0.000	0.000	0.000

Tablo 7 devamı

Teorik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu									
Evet	66.7±20.4	70.2±20.0	77.9±17.2	81.4±15.8	75.5±19.4	77.5±18.1	77.1±15.6	75.6±18.5	
Hayır	55.3±21.9	60.7±23.0	70.6±16.4	78.6±19.8	74.8±20.7	65.3±25.2	71.1±18.6	63.5±23.0	
Kısmen	60.5±21.8	65.4±21.6	73.1±18.0	78.3±15.4	72.3±18.1	73.0±18.3	71.1±16.8	68.3±20.5	
Fikrim yok	50.8±21.2	65.0±25.2	66.8±19.6	76.9±20.4	73.8±20.1	72.3±28.3	71.0±18.6	67.8±22.1	
F	10.023	4.986	4.031	1.397	0.328	2.446	3.714	50.801	
p	0.000	0.002	0.008	0.243	0.805	0.65	0.012	0.000	
Uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu									
Evet	70.1±20.9	69.3±23.3	81.7±17.1	81.4±15.8	73.9±18.7	78.3±19.2	76.7±18.0	76.4±19.5	
Hayır	56.9±21.3	61.5±21.2	70.7±20.3	78.0±17.1	75.6±19.7	72.7±23.1	71.6±18.1	65.2±21.9	
Kısmen	60.9±22.3	67.9±20.8	77.1±14.2	79.8±15.4	70.1±19.7	73.7±16.0	77.1±12.6	70.5±19.8	
Fikrim yok	67.3±19.3	70.8±21.8	74.5±16.2	80.5±17.7	75.3±18.9	70.3±14.2	71.4±16.5	74.3±18.2	
F	10.030	5.106	6.099	0.936	0.818	1.170	2.968	44.650	
p	0.000	0.002	0.000	0.423	0.485	0.323	0.032	0.000	
Toplam	Min-Maks:0.00-110.00							70.5±20.8	

Atatürk Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Bunlar hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu, bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu, hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu, bölüm değiştirme düşüncesi, hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu olarak belirlenmiştir (Tablo 7).

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Bunlar hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu, hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu, bölüm değiştirme düşüncesi, hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu olarak belirlenmiştir (Tablo 7).

Erciyes Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri ile "Mesleki Uygunluk" ları incelendiğinde anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Bunlar hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu, hemşireliği kazandığı üniversite sınav sayısı, hemşirelik bölümü tercih sırası, bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu, hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu, bölüm değiştirme düşüncesi, hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu, teorik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu, uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu olarak belirlenmiştir (Tablo 7).

Gaziantep Üniversitesi'ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde: farklılığı yaratan gruplar 19 ile 20, 19 ile 21, 19 ile 22 yaş gruplarıdır. Sınıf grubu incelendiğinde aralarında anlamlı bir fark olduğu bu anlamlı farkın ise 1. sınıflar ile 2. sınıflar, 1. sınıflar ile 4. sınıflar, 3. sınıflar ile 4. sınıflar arasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin "Üniversite eğitiminde dönem kaybınız oldu mu?" sorusuna verdikleri cevaplara göre anlamlı fark olduğu belirlenmiştir (Tablo 8).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiğinde aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde farklılığı yaratan grubun 19 ile 21 yaşları olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkeninde anlamlı farklılık elde edilmiştir. Sınıf grubu incelendiğinde aralarında anlamlı bir fark olduğu bu anlamlı farkın ise 1. ile 3. sınıflar, 2. ile 3. sınıflar, 2. ile 4. sınıflar arasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin "Üniversite eğitiminde dönem kaybınız oldu mu?" sorusuna verdikleri cevaplara göre anlamlı bir fark bulunmuştur. İkamet ettiğiniz yer sorusunda "arkadaşlar ile beraber" grubu ortalaması ile "ailenin yanında", "devlet yurdu", "özel yurt" grupları ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur (Tablo 8).

Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde: sınıflar arası durumun 1. ile 2. sınıflar, 1. ile 3. sınıflar ve 1. ile 4. sınıflar arasından kaynaklandığı tespit edilmiştir (Tablo 8).

Sakarya Üniversitesi'ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında değişkenlerde anlamlı fark tespit edilememiştir ($p>0.05$) (Tablo 8).

Atatürk Üniversitesi'ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanamamıştır (Tablo 8).

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde: cinsiyet faktöründen kaynaklandığı tespit edilmiştir ($p<0.05$) (Tablo 8).

Tablo 8: Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği yaşamsal nedenler alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması

Tanıtıcı Özellikler	GAÜN X±SS	KSÜ X±SS	DEÜ X±SS	SAÜ X±SS	AÜ X±SS	OMÜ X±SS	ERÜ X±SS	Toplam X±SS	
Yaş									
18 yaş	28.9±10.7	30.0±9.9	34.3±9.2	32.8±8.3	35.6±9.3	33.3±10.1	34.2±10.4	32.8±9.7	
19 yaş	31.6±10.3	32.5±8.6	33.7±9.6	34.3±9.3	36.0±8.9	30.8±8.1	33.8±9.3	33.1±9.3	
20 yaş	26.9±10.1	30.1±10.2	31.5±10.2	31.49±9.6	32.5±9.7	31.5±9.9	31.0±9.6	30.0±10.1	
21 yaş	26.4±9.7	26.7±10.1	30.4±10.2	31.4±11.7	32.1±9.6	36.2±8.6	32.1±9.8	29.4±10.5	
22 yaş	27.6±10.9	27.7±10.8	30.4±9.5	31.9±10.3	32.1±11.3	31.5±9.4	28.5±12.7	29.2±10.8	
23 yaş ve üstü	28.7±10.8	30.8±10.8	32.6±8.7	31.4±9.1	36.2±8.6	30.5±10.0	31.1±12.4	31.0±10.3	
F	3.738	4.517	1.996	1.169	1.523	1.835	2.053	13.239	
p	0.002	0.001	0.078	0.323	0.184	0.108	0.071	0.000	
Cinsiyet									
Kadın	27.6±10.4	30.5±10.1	32.0±9.8	32.1±9.9	33.9±10.1	31.7±9.24	32.2±10.0	30.9±10.2	
Erkek	28.9±10.3	26.0±9.9	33.27±9.7	33.6±9.2	34.4±8.3	36.1±9.0	32.0±11.7	30.8±10.2	
t	3.605	3.256	-0.851	1.863	-0.350	-2.236	0.171	0.142	
p	0.159	0.001	0.391	0.276	0.727	0.027	0.865	0.887	
Sınıf									
1.sınıf	29.9±10.2	30.9±9.3	34.4±9.8	34.1±9.1	34.3±8.9	32.3±7.7	34.7±10.1	32.9±9.7	
2.sınıf	27.7±9.7	31.3±9.8	31.4±10.0	31.5±9.4	32.8±10.7	32.9±9.1	31.1±9.7	30.6±9.8	
3.sınıf	28.1±11.1	27.1±11.0	30.3±9.3	30.8±10.9	36.1±9.7	31.0±11.4	32.0±8.8	29.7±10.7	
4.sınıf	25.6±10.5	28.6±10.3	30.6±9.5	32.0±10.4	32.7±8.9	32.6±8.5	28.4±11.9	29.3±10.4	
F	3.773	4.830	4.416	2.825	1.058	0.383	5.786	18.687	
p	0.011	0.003	0.005	0.038	0.368	0.766	0.001	0.000	
Mezun Olunan Lise									
Fen Lisesi	28.9±9.4	27.2±8.8	34.4±8.5	32.0±11.5	36.0±12.03	31.7±8.2	33.7±10.0	31.5±9.9	
Anadolu Lisesi	27.7±10.4	30.1±10.0	32.1±10.0	32.7±9.5	34.0±9.2	32.3±9.4	32.6±10.4	30.9±10.2	
Meslek Lisesi	29.7±10.6	29.3±11.1	31.3±9.8	31.5±10.9	32.8±9.5	32.2±9.5	30.1±9.9	30.7±10.4	
İmam Hatip Lises	27.8±11.9	27.9±11.2	33.5±3.5	30.9±10.0	32.5±9.6	34.6±11.4	27.6±8.8	29.7±10.3	
F	2.402	1.239	0.773	0.509	0.503	0.160	2.029	0.790	
p	0.067	0.295	0.510	0.676	0.681	0.923	0.110	0.499	
Öğrencinin Çalışma Durumu									
Çalışıyor	29.9±11.9	28.8±11.2	34.0±10.3	31.7±9.7	32.0±11.7	31.3±13.4	29.7±11.2	30.4±11.1	
Çalışmıyor	27.8±10.3	29.8±10.1	32.2±9.8	32.4±9.9	34.1±9.5	32.3±9.0	32.3±10.3	30.9±10.1	
t	1.127	-0.598	0.622	-0.320	-0.448	-0.356	-0.877	-0.557	
p	0.183	0.550	0.534	0.749	0.626	0.806	0.381	0.578	
Şu Anda İkamet Edinilen Yer									
Ailenin yanında	29.0±10.5	30.5±9.9	32.0±9.9	32.4±9.8	33.8±9.2	32.3±8.9	31.4±10.6	31.4±10.0	
Arkadaşlarla beraber	25.4±10.41	25.2±10.4	30.4±7.9	31.0±9.5	30.0±11.7	27.8±9.8	32.6±11.1	27.9±10.2	
Devlet yurdu	27.4±10.2	29.4±9.9	33.2±10.3	31.6±9.8	35.5±9.6	35.1±9.3	35.1±8.7	30.3±10.4	
Özel yurt	28.1±10.3	30.9±11.6	32.7±6.9	36.0±12.2	30.5±19.0	22.0±0.0	31.3±10.1	31.1±10.8	
F. p	2.496	4.005	0.620	0.954	1.189	2.326	2.306	8.238	
p	0.059	0.008	0.603	0.414	0.315	0.076	0.077	0.000	
Üniversite Eğitiminde Dönem Kaybı Olma Durumu									
Evet	27.6±10.3	28.0±10.1	31.8±11.5	31.7±9.7	33.3±8.8	32.2±9.8	29.5±11.2	32.7±9.6	
Hayır	31.6±10.45	32.0±9.5	32.3±9.4	32.4±9.9	34.2±9.7	32.3±9.2	33.3±9.7	28.9±10.5	
t	2.821	5.491	0.378	-1.151	0.460	0.028	3.090	9.754	
p	0.005	0.000	0.706	0.250	0.646	0.978	0.004	0.000	
Toplam	Min-Maks:0.00-170.00						30.90 ± 10.24		

Erciyes Üniversitesi'ndeki öğrencilerin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde: sınıf, dönem kaybı değişkenlerinden kaynaklandığı tespit edilmiştir ($p<0.05$) (Tablo 8).

Gaziantep Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Gelir gider arasındaki fark incelendiğinde aralarında anlamlı bir fark olduğu ve bu anlamlı farkın ise "gelir giderden az" ile "gelir gidere denk" gruplarından kaynaklandığı belirlenmiştir (Tablo 9).

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiğinde gelir gider arasındaki fark, kendi dahil kardeş sayısı, ailenin kaçınıcı çocuğu incelendiğinde aralarında anlamlı bir fark bulunmamıştır (Tablo 9).

Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde; Aile ile yaşanan bölgede farkı yaratan gruplar "Akdeniz Bölgesi" grubu ortalaması ile "Güneydoğu Anadolu Bölgesi", "Marmara Bölgesi" ile "Akdeniz Bölgesi" ,"Ege Bölgesi" grupları, "Ege Bölgesi" ile "Marmara Bölgesi" arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir (Tablo 9).

Sakarya Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık bir değişkende saptanmıştır($p<0.05$). Bu farklılık Post Hoc analizi ile incelendiğinde: 4-6 kardeşe sahip olanlar ile 7-9 kardeşe sahip olanlar arasında anlamlı farklılık saptanmıştır (Tablo 9).

Atatürk Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Erciyes Üniversitesi'ndeki öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmamıştır (Tablo 9).

Tablo 9: Öğrenci ailelerinin tanıtıcı özellikleri ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği yaşamsal nedenler alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması

Tanıtıcı Özellik	GAÜN	KSÜ	DEÜ	SAÜ	AÜ	OMÜ	ERÜ	Toplam	
	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	
Ailenin Yaşadığı Bölge									
Ege Bölgesi	28.4±11.0	29.7±13.4	33.1±9.1	28.4±7.6	38.0±12.5	35.5±13.0	32.0±9.7	32.2±9.4	
Akdeniz Bölgesi	37.4±8.2	29.5±9.7	33.9±8.2	32.0±9.4	31.7±10.5	35.9±9.4	31.6±10.1	30.1±10.0	
Karadeniz Bölgesi	27.5±9.0	19.4±15.2	33.5±7.1	32.2±11.1	35.5±11.9	32.7±8.7	32.9±9.8	32.6±9.5	
Marmara Bölgesi	25.5±8.9	31.8±10.9	27.8±10.7	32.4±9.9	23.8±13.0	27.8±11.4	27.6±10.3	31.4±10.3	
Doğu Anadolu Bölgesi	27.9±10.3	30.1±10.0	31.9±12.9	31.5±10.0	36.6±9.3	29.5±10.2	36.7±7.2	32.6±10.6	
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	26.7±13.1	30.9±10.7	30.1±10.7	33.5±10.5	33.3±9.2	32.3±10.1	31.6±10.6	29.6±10.4	
İç Anadolu Bölgesi	28.4±11.0	25.3±7.1	33.7±9.9	34.0±9.2	34.9±5.9	31.6±7.8	32.7±10.7	32.6±10.0	
F	1.454	1.520	2.526	1.019	1.996	1.394	1.232	6.379	
p	0.192	0.169	0.021	0.412	0.068	0.219	0.289	0.000	
Annenin Eğitim Durumu									
Okur yazar değil	27.6±10.1	28.6±9.5	33.2±10.8	32.4±8.2	34.2±9.2	34.6±9.7	29.7±10.8	30.2±10.1	
Okur yazar	29.0±10.8	28.3±10.9	31.3±10.1	30.2±10.9	33.6±9.1	30.2±16.9	30.0±9.6	30.3±10.7	
İlkokul	28.1±10.9	30.6±10.2	33.0±9.8	33.1±10.2	34.2±10.2	32.4±8.6	32.7±10.0	31.5±10.3	
Ortaokul	26.5±8.8	30.2±9.8	30.2±10.2	30.9±8.9	35.4±9.2	33.2±11.2	30.9±10.4	30.0±9.8	
Lise	27.5±10.9	28.2±9.9	32.4±9.8	30.6±9.0	33.8±8.7	31.2±8.7	34.1±11.1	30.6±10.1	
Üniversite	28.9±9.8	28.4±11.4	29.6±6.5	36.0±10.9	27.0±13.2	31.0±6.6	32.0±10.2	30.9±10.1	
F	1.037	1.107	1.097	2.124	0.506	0.322	1.015	2.248	
p	0.395	0.358	0.362	0.061	0.772	0.899	0.409	0.047	
Babanın Eğitim Durumu									
Okur yazar değil	26.8±9.8	31.2±9.2	33.3±3.21	33.0±10.4	35.9±8.8	33.5±16.2	23.5±7.7	30.5±9.7	
Okur yazar	27.7±9.9	29.4±8.2	35.8±9.12	33.2±8.6	33.8±5.5	--	27.3±7.8	29.7±9.1	
İlkokul	27.7±10.9	29.4±10.1	32.7±11.1	32.8±10.6	34.0±9.3	33.0±9.7	32.0±10.9	31.0±10.7	
Ortaokul	28.0±10.3	30.9±9.9	31.7±9.8	32.4±9.3	34.4±11.3	33.1±11.0	31.2±8.7	30.9±10.1	
Lise	27.6±10.1	30.5±10.4	31.3±8.9	32.0±9.3	32.6±9.6	30.8±9.2	33.0±10.5	30.8±9.9	
Üniversite	29.7±10.3	27.2±10.6	32.5±8.4	31.7±9.9	34.4±11.0	32.5±6.9	33.0±10.3	31.0±10.0	
F	0.518	1.530	0.509	0.180	0.246	0.481	0.920	0.415	
p	0.763	0.179	0.770	0.970	0.942	0.750	0.468	0.839	
Gelir Durumu									
Gelir giderden az	29.6±10.2	30.6±10.5	31.7±10.3	33.3±10.5	34.6±9.9	31.6±10.1	33.3±10.5	31.7±10.4	
Gelir gidere denk	27.1±10.3	29.3±10.	32.±89.3	32.3±9.8	34.0±9.1	32.7±9.3	31.4±10.2	30.5±10.2	
Gelirgiderden fazla	28.7±10.6	29.1±9.7	31.2±10.3	30.8±8.5	28.2±10.2	31.6±7.2	33.4±10.1	30.6±9.8	
F	3.779	1.037	0.913	1.225	1.863	0.301	1.507	3.666	
p	0.023	0.355	0.402	0.295	0.158	0.740	0.223	0.026	
Kendi Dahil Kardeş Sayısı									
1-3	27.1±9.5	30.1±9.8	32.5±9.1	32.7±9.7	34.6±7.6	32.2±9.1	32.0±10.3	31.3±9.7	
4-6	28.8±10.9	29.2±10.5	31.6±11.2	30.2±10.1	34.0±9.6	32.0±9.5	32.8±10.3	30.4±10.6	
7 -9	27.2±10.7	29.2±9.8	31.7±12.7	36.2±7.3	33.9±11.6	33.1±11.4	32.0±9.5	30.4±11.0	
10 ve üstü	26.8±9.6	34.5±12.0	29.1±8.0	30.2±15.3	32.4±8.5	45.0±0.0	28.0±17.5	29.9±10.9	
F	1.455	1.193	0.394	2.927	0.172	0.648	0.304	2.248	
p	0.226	0.312	0.757	0.033	0.916	0.585	0.822	0.081	
Ailedeki Çocuk Sırası									
1. çocuk	28.2±9.7	30.1±10.6	31.2±9.5	32.5±10.0	32.8±9.0	32.4±9.8	31.9±10.0	31.0±9.9	
2. çocuk	28.0±11.1	29.6±9.1	32.3±8.3	31.7±9.6	35.5±10.2	30.8±8.4	31.6±10.8	30.8±9.9	
3. çocuk	28.1±10.2	30.1±10.6	33.5±10.5	33.0±10.4	36.6±9.5	32.3±9.3	34.8±9.6	31.5±10.4	
4. çocuk ve üstü	27.6±10.6	28.8±11.0	34.2±13.2	32.7±9.2	33.1±9.3	37.6±9.4	30.9±10.5	30.2±10.9	
F	0.104	0.422	1.429	0.311	1.631	2.506	1.676	1.401	
p	0.958	0.737	0.234	0.818	0.183	0.061	0.172	0.241	
Toplam	Min-Maks:0.00-170.00							30.90 ± 10.24	

Gaziantep Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılığın nedeni Post Hoc analizi ile incelendiğinde: hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu, bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu, teorik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu olduğu tespit edilmiştir (Tablo 10)

Erciyes Üniversitesi'ndeki deki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılığın nedeni Post Hoc analizi ile incelendiğinde: bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu, hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu, uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu olduğu tespit edilmiştir (Tablo 10).

Dokuz Eylül Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılığın nedeni Post Hoc analizi ile incelendiğinde: aile ya da çevresinde hemşire yakını olma durumu, hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu, teorik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu, uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu olduğu tespit edilmiştir (Tablo 10).

Sakarya Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). Bu farklılığın nedeni Post Hoc analizi ile incelendiğinde: hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu, bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu, hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu, hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu olduğu tespit edilmiştir (Tablo 10).

Atatürk Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılığın nedeni Post Hoc analizi ile incelendiğinde: uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu olarak bulunmuştur (Tablo 10).

Tablo 10: Öğrencilerin mesleğe ilişkin özelliklerinin ile hemşirelikte meslek seçimi ölçeği yaşamsal nedenler alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması

Mesleğe İlişkin Özellikler	Yaşamsal Nedenler Alt Boyut Puan Ortalamaları (X±SS)							
	GAÜN	KSÜ	DEÜ	SAÜ	AÜ	OMÜ	ERÜ	Toplam
Hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu								
Evet	28.0±9.8	29.7±10.3	31.0±9.6	31.8±10.0	33.6±9.9	31.6±9.0	31.3±10.3	30.7±10.1
Hayır	27.8±10.9	29.6±9.9	34.8±9.7	34.9±8.4	34.9±8.7	34.0±9.7	34.1±10.1	31.3±10.4
t	0260	0.103	-3.544	5.289	-0.930	-1.547	-2.272	-1.511
p	0.030	0.918	0.899	0.007	0.334	0.124	0.024	0.131
Hemşireliği kazandığı üniversite sınav sayısı								
1.	27.8±10.5	29.1±10.3	31.6±9.8	32.1±9.0	33.6±10.5	31.2±9.7	32.3±10.6	30.4±10.3
2 ve üstü	28.1±10.1	30.5±9.8	33.0±9.8	32.7±10.7	34.3±8.9	33.7±8.5	31.9±9.8	31.5±10.0
t	-0.396	-1.644	-1.406	-0.660	-0.454	-1.827	0.333	-2.648
p	0.472	0.101	0.761	0.510	0.662	0.069	0.739	0.008
Hemşirelik bölümü tercih sırası								
1-5	27.7±10.4	29.9±10.0	31.7±10.5	32.1±10.0	34.4±9.8	32.2±9.1	32.1±10.5	30.5±10.3
6 ve üstü	28.7±10.3	29.0±10.7	32.8±8.9	32.8±9.6	33.4±9.2	32.5±9.9	32.5±9.9	31.6±9.9
t	-1.065	0.859	-1.029	-0.780	0.755	-0.167	-0.330	-2.738
p	0.287	0.390	0.304	0.436	0.446	0.868	0.742	0.006
Aile ya da çevresinde hemşire yakını olma durumu								
Evet	28.5±10.6	30.1±10.2	32.4±9.8	32.2±10.3	34.0±9.5	31.8±9.4	32.5±10.2	31.1±10.3
Hayır	27.0±9.9	28.9±9.9	31.9±9.8	32.5±9.2	34.1±9.7	33.0±9.1	31.7±10.4	30.5±10.0
t	1.918	1.245	-0.140	-0.324	-0.125	-0.882	0.666	1.435
p	0.594	0.214	0.041	0.746	0.901	0.379	0.506	0.149
Bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti alma durumu								
Evet	28.3±10.3	29.0±9.6	32.0±9.2	31.6±10.0	33.9±9.9	30.7±9.5	32.0±10.9	30.5±10.1
Hayır	27.7±10.4	30.2±10.5	32.4±10.2	33.0±9.7	34.1±9.4	33.5±9.0	32.3±9.9	31.1±10.3
t	0.766	-1.405	-0.370	-1.521	-0.161	-2.034	-0.331	-1.343
p	0.444	0.089	0.247	0.129	0.872	0.043	0.746	0.179
Bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu								
Evet	28.3±11.3	28.2±10.1	32.2±10.1	30.4±9.8	34.8±9.3	33.0±8.9	29.6±0.9	30.2±10.5
Hayır	27.7±9.8	30.9±10.0	32.2±9.6	33.8±9.6	33.3±9.7	31.7±9.6	33.6±9.7	31.3±10.0
t	0.796	-3.066	-0.010	-3.691	1.110	0.978	-3.443	-2.651
p	0.004	0.002	0.527	0.000	0.268	0.329	0.001	0.008
Hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu								
Uygun	27.7±10.2	30.0±9.6	30.5±9.8	31.5±10.0	33.7±9.9	31.6±9.2	30.9±10.6	30.5±10.1
Uygun değil	27.2±11.1	26.7±11.2	37.2±10.6	35.7±10.8	34.0±9.8	31.4±13.1	35.0±9.8	30.1±11.6
Kararsızım	28.7±9.9	30.0±10.3	34.2±8.8	34.2±8.8	34.8±8.4	34.1±8.3	34.1±9.5	31.9±9.8
F	1.141	2.750	1.717	4.785	0.208	1.431	4.571	6.121
p	0.320	0.065	0.000	0.009	0.812	0.242	0.011	0.002
Bölüm değiştirme düşüncesi								
Var	26.6±9.4	28.9±10.7	35.3±11.2	34.6±10.5	34.5±9.5	33.6±7.9	31.2±11.2	30.8±10.7
Yok	28.2±10.5	29.9±10.0	31.6±9.4	32.0±9.7	33.9±9.6	32.1±9.5	32.4±10.1	30.9±10.1
t	-1,619	-0.800	2.786	1.852	0.377	0.753	-0.749	-0.058
p	0.108	0.424	0.091	0.065	0.707	0.452	0.455	0.954
Hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısının değişme durumu								
Olumlu değişti	28.6±10.3	30.7±9.7	31.7±9.5	31.8±9.6	34.2±9.0	32.9±9.6	32.3±10.0	31.3±9.9
Olumsuz değişti	27.5±11.1	26.9±10.4	33.5±11.4	37.6±9.2	33.5±9.3	30.9±9.9	31.8±11.5	29.5±11.1
Değişmedi	27.2±9.8	29.5±10.4	32.9±10.1	32.1±10.1	33.8±10.6	31.5±8.3	32.2±10.8	30.6±10.3
F	1.176	4.992	0.821	4.970	0.08	0.674	0.028	4.876
p	0.309	0.007	0.441	0.007	0.917	0.511	0.972	0.008

Tablo 10 devamı

Teorik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu								
Evet	29.5±10.1	31.0±9.3	31.2±9.3	32.1±9.4	32.7±9.2	32.5±9.3	32.3±10.2	31.5±9.6
Hayır	27.6±10.6	29.8±11.8	35.6±13.1	33.4±11.2	33.9±12.2	33.1±10.1	31.6±11.5	30.3±11.6
Kısmen	26.7±10.0	28.4±9.5	32.3±8.8	31.9±10.1	35.4±8.1	31.6±9.4	31.2±10.4	29.9±10.0
Fikrim yok	33.3±12.8	29.3±9.8	36.1±12.0	36.6±9.0	34.4±8.4	30.3±3.7	37.7±7.1	34.4±10.2
F	4.319	1.984	3.289	1.367	0.916	0.216	2.145	9.868
p	0.005	0.115	0.021	0.252	0.434	0.885	0.094	0.000
Uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu								
Evet	29.0±10.7	31.2±10.7	31.6±9.6	31.0±9.8	30.3±9.5	31.1±9.8	31.0±10.2	31.0±10.2
Hayır	27.1±10.2	28.1±9.5	31.5±9.7	32.7±10.7	35.8±10.6	32.3±9.4	29.7±10.4	29.7±10.4
Kısmen	28.7±10.6	30.0±10.4	32.4±9.2	31.8±9.9	34.1±8.3	33.4±8.8	30.4±10.5	30.8±10.1
Fikrim yok	28.6±8.9	32.3±10.1	33.0±10.5	34.4±8.6	34.1±8.5	32.2±9.6	34.3±9.5	33.2±9.6
F	1.406	3.745	0.534	2.576	2.681	0.570	1.973	12.182
p	0.240	0.011	0.659	0.053	0.048	0.635	0.118	0.000
Toplam	Min-Maks:0.00-170.00						30.90 ± 10.24	

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < 0.05$). Bu farklılığın nedeni Post Hoc analizi ile incelendiğinde: bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti alma durumu, uygulamalı/klinik eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu olarak bulunmuştur (Tablo 10).

Erciyes Üniversitesi'ndeki öğrencilerin mesleğe ilişkin özellikleri "Yaşamsal Nedenler"e göre incelendiği zaman aralarında anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farklılığın nedeni Post Hoc analizi ile incelendiğinde: hemşirelik bölümünü isteyerek seçme durumu, bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu, hemşireliği kendi ilgi alanına uygun bulma durumu olarak bulunmuştur (Tablo 10).

Tablo 11: Öğrencilerin üniversitelerine göre “Mesleki Uygunluk” ve “Yaşamsal Nedenler” alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması

Meslek Seçimi Ölçeği		
Üniversite adı	Mesleki Uygunluk (X±SS)	Yaşamsal Nedenler (X±SS)
GAÜN	60.3±21.9	27.9±10.3
KSÜ	66.1±21.8	29.8±10.1
DEÜ	75.3±17.7	32.2±9.8
SAÜ	80.0±16.4	32.3±9.8
AÜ	74.14±19.3	34.0±9.5
OMÜ	74.8±19.4	32.3±9.3
ERÜ	74.4±16.6	32.2±10.3
F,p	62.144, 0.000	18.480, 0.000
TOPLAM	70.5±20.8	30.9±10.2

5.TARTIŞMA

Meslek seçimi bir dönüm noktası, bir statü simgesi, gelecek güvencesi olabilecek bir karardır. Sağlıklı bir meslek seçiminin olması ile birlikte mesleğe katkı ve kişisel doyum alınabilir. Hemşirelik mesleği sağlık sisteminde bir omurga görevi olarak sağlıklı nesillerin gelişmesinde de öncü mesleklerdendir. Bu sebeple bu meslek üyelerinin bilinçli tercihler yaparak geldiği bir ortamda mesleki kalite ve mesleki ilerlemeden bahsedilebilir. Hemşirelerin mesleği bilinçli seçmesi ve meslek bilinci kazanarak mezun olması elzemdir (18, 68). Hemşirelik bölümü okuyan üniversite öğrencilerinin meslek seçme nedenlerini belirlemek amacıyla birçok çalışma yapılmıştır (5, 10, 20, 22, 65, 66, 70). Bu çalışmada literatürden farklı olarak tüm Türkiye’deki hemşirelik öğrencilerine genellenebilecek büyük bir örneklem (2774) alınarak ülkemizin ayrıldığı yedi bölgeden yedi devlet üniversitesinde gerçekleştirilmiştir. Bu açıdan Türkiye’deki tüm hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğini isteyerek seçme, bölüm memnuniyetleri, bölüm değiştirme durumları seçim nedenleri ile irdelenmiştir. Bu açıdan özellikle hemşire akademisyenlerine eğitimlerini yapılandırma sürecinde yol gösterici olması, mesleği severek mezun olan ve daha kaliteli hemşirelik hizmeti sunarak toplum sağlığında önemli katkılar sağlayacak olması açısından literatüre önemli katkı sağlayacaktır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin HMSÖ toplamından aldıkları puanlar 0.00 ile 107 arasında değişmekte olup, ortalama 101.4 ± 24.8 , “Mesleki Uygunluk” alt boyutundan aldıkları puanlar ortalama 70.5 ± 20.8 , “Yaşamsal Nedenler” alt boyutundan aldıkları puanlar ortalama 30.9 ± 10.2 olarak saptanmıştır. Özdemir ve Şahin (2017) HMSÖ toplam puan ortalamasını $54,27 \pm 7,17$, “Mesleki Uygunluk” $35,97 \pm 6,06$, “Yaşamsal Nedenler” $20,23 \pm 2,83$ olarak bulmuştur. Bölükbaş ve ark. Orduda gerçekleştirdiği benzer çalışmada (2018) HMSÖ toplam puanı 32.46 ± 24.68 , “Mesleki Uygunluk” puanı 33.72 ± 27.74 ve “Yaşamsal Nedenler” puanı 30.13 ± 24.22 olarak bildirilmiştir (20). Farklı bölgelerden farklı yıllarda elde edilen farklı sonuçlar bildirilmiştir. Yapmış olduğumuz çalışmada (2020) elde ettiğimiz puanların oldukça yüksek olduğu belirlenmiştir.

5.1. Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Meslek Seçim Nedenlerinde 7 Coğrafi Bölge Arasında Farklılıkların İncelenmesi

Tüm üniversitelerdeki öğrencilerin meslek seçim nedenleri değerlendirildiğinde; tüm öğrencilerin mesleğe uygunluktan dolayı seçme nedenleri ortalamanın üzerindeyken, “Yaşamsal Nedenler” den dolayı seçenlerin ortalaması genellikle ortalamanın altında ya

da ortalama sınırındadır. Bu bulgu öğrencilerin hemşirelik bölümünü kendilerini mesleğe uygun buldukları için seçtiklerini göstermektedir. Bununla birlikte mesleğe uygunluk nedenleri en yoğun olarak SAÜ deki öğrencilerde gözlenmiştir. Diğer üniversitelere göre kontenjanı daha düşüktür. Bu sebepten ötürü öğrencilerle bire bir ilgilenme ya da daha çok sınıfa hakim olma fırsatı doğmaktadır. Bu da öğrencileri mesleğe uygunluklarını arttırıcı faktör olabilmektedir. Öğrencilerin yaklaşık yarısının üniversite sınavına ilk girişi değildir. Bu da gösteriyor ki hemşirelik idealine sahip öğrenciler Sakarya'yı konumuna ve en çok tercih edilen üniversitelerden olmamasına rağmen tercih etmişlerdir (46). Mesleğe güdülenme olduğu zaman mesleğe uyum ve uygunlukta artmaktadır ifadesine ulaşılabilir. Bu sonuçlar doğrultusunda mesleki uygunluğu yüksek olan öğrencilerin mesleki doyumu sağlaması bununla beraber başarı ve kaliteli bakım hizmeti sağlaması beklenmektedir.

“Yaşamsal Nedenler” den dolayı seçimini gerçekleştiren öğrenciler ise yoğun olarak AÜ'deki öğrencilerdir. Doğu Anadolu Bölgesi'nde Erzurum ilinde yer alan üniversiteyi tercih eden öğrencilerin büyük çoğunluğu kendi ilini ve yakın illerden gelen öğrencileri temsil etmektedir (46). Çevresel koşullar ve iş garantisinin olması yaşamsal koşullarda öncül etkenlerdir. Sanayinin ve tarımın çok gelişmemiş olması çetin iklim şartları insanları ekonomik olarak etkilemektedir. Bu yüzden garanti iş olmasının yaşam şartları ile birlikte arzu edilmiş olabileceğini düşündürmektedir (69). Türk öğrenciler üzerinde yapılan farklı çalışmalarda da yapılan çalışmaya benzer şekilde “Mesleki Uygunluk” nedenleri daha çok belirlenmiştir (5, 11, 20). Farklı olarak, Alkaya ve ark. (2018) Amerikalı ve Türk öğrenciler ile gerçekleştirdikleri çalışmalarında ise, Amerikalı öğrencilerin hemşirelik tercihinde “Mesleki Uygunluk” alt boyutuna, Türk öğrencilerin ise “Yaşamsal Nedenler” alt boyutuna öncelik verdiklerini saptamışlardır (70). Meslek seçimi yapılırken “Mesleki Uygunluk” boyutundan daha yüksek sonuç elde etme, bilinçli tercihler yapmış hemşirelik öğrencilerinin yetiştiğini göstermektedir. Bu durumda gelecekte mesleğini daha profesyonel icra edecek hemşirelerin yetiştiği söylenebilir. Öğrencilerin meslek tercihlerini bilinçli yapmaları üniversite okurken bölümüne ve mezuniyet sonrasında icra edecekleri mesleğine uyumunu etkilemesi açısından önemlidir.

Okuduğunuz üniversite değişkeni açısından bölgelere göre öğrencilerin üniversitelerine göre “Mesleki Uygunluk” açısından baktığımızda; SAÜ grubu “Mesleki Uygunluk” alt boyutundan en yüksek puanı alarak farklılık oluşturmuştur. Puan ortalamalarında DEÜ, AÜ, OMÜ grupları aynı puanları alırken, KSÜ grubu ardından en düşük puanı GAÜN

grubu almıştır. “Yaşamsal Nedenler” alt boyutunda AÜ grubu ortalaması GAÜN, KSÜ, DEÜ, SAÜ, OMÜ grup ortalamalarından daha yüksek bulunmuştur. Bu durum üniversitenin bulunduğu bölge ile eğitim koşulları olarak açıklanabilir.

Bu sonuçlar doğrultusunda araştırma sorusunu destekleyecek şekilde bölgeler arası farklılıklar olduğu söylenebilir.

5.2. Tanıtıcı Özelliklerle Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği Puanlarının İncelenmesi

Araştırmaya katılan öğrencilerde kadın öğrencilerin ‘Mesleki Uygunluk’ alt boyutu erkek öğrencilerden anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Tosunöz ve arkadaşlarının (2019) yaptıkları çalışmada benzer sonuç elde edilmiştir. Literatürde diğer çalışmalarda cinsiyet değişkeni istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yaratmamıştır (20, 65, 5). Genel olarak bakıldığında çalışmamızın bulgularıyla benzer ve benzer olmayan sonuçların olduğu görülmektedir. Geçmişte bakıldığında hemşirelik kadın mesleği olarak görülmekte ve mesleği daha çok kadınların tercih ettiği bilinmektedir. Erkek öğrencilere 2007 yılında bölümü tercih etme imkanı verilmiştir. Henüz mesleğe uygunluk olarak erkekler kadınlar kadar adapte olamamış olabilir. Literatürde bu sebeple farklı sonuçlar elde edilmiş olabilir.

Öğrencilerin “Yaşamsal Nedenler” dolayı bölümü seçme nedenleri değerlendirildiğinde; 1.sınıfların 3. sınıflardan daha yüksek puan alması gösteriyor ki yeni gelen neslin güncel hemşirelik açığının farkında ve işsiz kalmayacağını düşünerek yaşam şartlarına uygun mesleği seçiyorlar . Ekonomik ve pandemik krizler ile dönem dönem boğuşan dünyada öğrenciler bu mesleğe yönelme eğilimindedir. Hem dünyada ve hem ülkemizde yaşlı nüfusunun artması, yeni varyans mikropların ortaya çıkması, savaşlar ve benzeri olaylar ile bu ihtiyaç giderek artmaktadır. Geleceğin mesleklerinden biri olan hemşirelik boş kontejyanı nadir olarak bırakmaktadır (46)

Öğrencilerin mezun olunan lise ile “Mesleki Uygunluk” alt boyutu arasında anlamlı farklılık saptanmıştır. Analiz sonucunda “Meslek Lisesi” grubu ortalaması ile “Anadolu Lisesi” ve “Fen Lisesi” grupları ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Türk ve arkadaşlarının (2018) yaptıkları çalışmada ise “Mesleki Uygunluk” alt boyutu ile mezun olunan lise arasında anlamlı farklılık saptanmıştır (34). Ünal ve Bilgener (2019) ile Çingöl ve arkadaşları (2020) yaptıkları çalışmalarda

araştırmamızı desteklemeyecek şekilde HMSÖ puanları ile mezun olunan lise arasında istatistiki açıdan anlamlı farklılık bulunamamıştır (11, 71).

Çalışmada literatür ile benzer ve farklı sonuçlara ulaşılmıştır. Bunun sebebi değişen eğitim sistemi ile açıklanabilir. Meslek lisesi mezunu olanların daha yoğun mesleğe uygun olması incelendiğinde hemşire yardımcısı olarak kalmak istemedikleri için daha güçlü motivasyonlarla üniversiteye devam etmekte denilebilir.

Öğrencilerin üniversite eğitiminde dönem kaybı olma durumu sorusuna verdikleri cevaplara göre Mesleki Uygunluk alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmuştur. Eğitiminde dönem kaybı olmayanların mesleğe uygunluğu daha yüksek saptanmıştır. Öğrencilerin dönem kaybetmeyerek temel düzey ve üstünde başarı sağlaması mesleğe başlama motivasyonunun göstergesi olabilir.

Öğrencilerin ailede kaçınıcı çocuk olduklarına göre “Mesleki Uygunluk” alt boyutundan istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. 1. veya 2. çocuklar olanların hemşireliği daha çok tercih ettikleri söylenebilir. Aileye destek sağlamak amacı ile ilişkisi olduğu düşünülebilir.

Öğrencilerin aileleriyle birlikte yaşadıkları bölgelere göre “Yaşamsal Nedenler” alt boyutundan aldıkları toplam puan sıra ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0.05$). “Güneydoğu Anadolu Bölgesi” grubu ortalaması ile “Karadeniz Bölgesi”, “İç Anadolu Bölgesi”, “Ege Bölgesi” ve “Doğu Anadolu Bölgesi” grupları ortalamaları arasında ve “İç Anadolu Bölgesi” grubu ortalaması ile “Akdeniz Bölgesi” grubu ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. “Karadeniz Bölgesi”, “İç Anadolu Bölgesi”, “Ege Bölgesi” ve “Doğu Anadolu Bölgesi” gruplarının ortalamalarının “Güneydoğu Anadolu Bölgesi” grubunun ortalamasından daha fazla olduğu görülmektedir. Bu durumda yaşamsal faktörlerin meslek seçiminde en fazla Doğu Anadolu Bölgesi’nde etkili olduğu ve bölgesel şartların meslek seçiminde etkili olduğu söylenilebilir.

Öğrencilerin gelir durumlarına göre “Yaşamsal Nedenler” alt boyutunda “gelir gidere denk” grubu ortalaması ile “gelir giderden az” grubu ortalaması anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu durumda hemşirelik mesleğini daha çok orta ve alt düzey gelire sahip ailelerin çocukları tercih ediyor diyebiliriz. Eskimez ve arkadaşlarının (2008) yaptığı çalışmada gelir durumu ile hemşirelik mesleği tercihi arasında istatistiki açıdan anlamlı

fark saptanmıştır ve benzer sonuçlar elde edilmiştir (72). Bulgumuz literatür ile uyumlu olarak saptanmıştır. Ülkemizde sık ekonomik krizlerin yaşanması, yaşam koşullarının zorlukları, kamu sektöründe istihdamın en fazla olduğu mesleklerden biri olması, gelecek kaygısı olması sebebi ile ekonomik durumu daha zayıf olan gençler bu mesleğe daha çok yönelebilmektedir. Geliri daha fazla olanlar “Mesleki Uygunluk” puanları KSÜ, OMÜ ve AÜ de anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur. Bu durum mesleği ekonomik kaygılar ile seçmeyen, içten isteyerek ve severek seçen öğrencilerin mesleğe daha uyumlu ve daha uygun olduğunun göstergesi olabilir.

Mesleği isteyerek seçen öğrencilerin “Mesleki Uygunluk” alt boyutundan aldıkları puanlar anlamlı düzeyde yüksek saptanmıştır. Literatürde benzer sonuçları ulaşan çalışmalara rastlanmıştır (11, 14, 73, 74). İsteyerek seçen öğrencilerin mesleki uyumluluğunun daha iyi olduğu ve mesleğin geleceğine lider olacağı düşünülmektedir. Bilhassa hemşirelik mesleği toplum sağlığı (kadın ve çocuk sağlığı, riskli gruplar, kronik hastalıklar, bağışıklama...vb) alanında önemli görevler üstlenmektedir. Bu durumlar düşünüldüğünde hemşireliğin bilinçli ve istekli tercih edilmesi önemlidir. Bu durum öğrencilerin mesleği sevmesini ve benimsemesini sağlayabilir. Meslekte daha başarılı olacaklarını, kaliteli hasta bakımı vereceğini, insana ve topluma saygı göstereceklerini ve hemşireliğin mesleki gelişmesine katkı sağlayacaklarını düşündürmektedir. Mesleğe ilgi ve isteğin olmasının meslek seçiminde etkili olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin bölüm değiştirme düşüncesi, sorusuna verdikleri cevaplara göre “Mesleki Uygunluk” alt boyutunda anlamlı farklılık saptanmıştır. Buna göre hayır cevabını veren (%83.3) kişilerin ortalamasının evet cevabını veren kişilerin ortalamasından daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Bölümü isteyerek seçenlerin ve ilgi alanı kapsamına girenlerin, bölüm değişikliği düşünmeyenlerin mesleki uyumları yedi üniversitede de anlamlı bir şekilde daha yüksek bulunmuştur. Bu durum mesleki gelişim ve ilerleme açısından umut vericidir. Gelecek için umut verici olan bu bulgumuzda bu durumun mobbing yada düşük maaş gibi karşılaşılan olumsuz olaylar ile değiştirilmemesi gerektiği savunulabilir.

Hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açısı olumlu yönde değişenlerin “Mesleki Uygunluk” ve “Yaşamsal Nedenler” alt boyutlarında anlamlı fark olduğu saptanmıştır. Bu durum mesleğin içine girerek tüm yönleri ile tanınınca olumlu yönde

değişebileceğinin göstergesidir. Toplumsal algılar ile meslek içeriğinin çok farklı olduğu hipotezi üniversiteye başlayan hemşirelik öğrencilerindeki bu değişim ile savunulabilir.

Tüm üniversitelerde hemşireliği kendi ilgi kapsamında bulanların, bölümünden memnuniyet duyanların ve olumlu bakış açısı kazananların mesleğe uygunluğu anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Bu durum bölümü severek ve isteyerek daha başarılı olunacağını göstermesi olabilmektedir.

Öğrencilerin bu bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti alma durumu ve bu bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulunma durumu sorularına verdikleri cevaplara göre “Mesleki Uygunluk” alt boyutundan aldıkları toplam puan sıra ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Öğrencilerin bu bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti alanların mesleki uygunluğunun daha yüksek olması mesleği yakından görme fırsatına sahip olan kişilerin daha olumlu karar verdiği söylenilebilir. Literatürde bizimle aynı sonuçları bulan çalışmalar mevcuttur (72, 75).

Öğrencilerin üniversitenizde teorik bilgi olarak verilen eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu sorusuna verdikleri cevaplara göre “Mesleki Uygunluk” ve “Yaşamsal Nedenler” boyutlarında anlamlı farklılık saptanmıştır. Toplamda %52.3’ü hayır ve kısmen cevabını vermiştir. Bu durumun sebebi sınıf mevcudunun yüksek sayılarda olması, uygun derslik ortamlarının sağlanamaması, akademisyen sayılarındaki yetersizlik olabilir. Kaliteli eğitim alamayan öğrencilerin kaliteli hizmet sağlayamayacağı bu sebeplerle insan hayatına dokunan bir mesleğin tüm toplumu etkileyeceği anlamı çıkarılabilir.

Öğrencilerin üniversitenizde uygulamalı/klinik olarak verilen eğitimin yeterli olduğunu düşünme durumu sorusuna verdikleri cevaplara göre “Mesleki Uygunluk” ve “Yaşamsal Nedenler” alt boyutlarından aldıkları toplam puan sıra ortalamaları arasında “hayır” (%35.4) grubu ortalaması ile “kısmen” (%26.8), “fikrim yok” (%16.1) ve “evet” (%21.4) grupları ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Sahadaki güncel sorunlardan biri klinik uygulamalarda öğrencilerin istihdamının sağlanamaması, birimlerde öğrenci yığılması ve yeterli uygulama fırsatının olmamasının sonucu olabilir.

5.3. Öğrencilerin Hemşireliği Seçme Nedenlerinde HMSÖ Değerlendirmesi

Hemşireliği seçme nedenleri öğrencilerin HMSÖ sorularına verilen cevapların dağılımı değerlendirildiğinde en yüksek oranda seçilen ilk üç madde ‘Her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir’, ‘Çevremdeki insanlar iyi bir hemşire olacağımı söylerler ve ‘Kendimi ifade edebilmemi sağlayan bir iş yapmak istedim’ şeklinde tespit edilirken; en düşük oranda seçilen madde ‘Hemşirelikte iyi para kazanılır’ ifadesi olarak tespit edilmiştir. Olgun ve Adıbelli (2020) çalışmasında öğrencilerin hemşirelik öğrencilerinin Meslek Seçimi Ölçeği’ndeki sorulara göre “Her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir”, “Çevremdeki insanlar iyi bir hemşire olacağımı söylerler ve “Kendimi ifade edebilmemi sağlayan bir iş yapmak istedim” maddelerinin meslek seçiminde etkili olan ilk üç nedeni belirlemişler (74). Çalışma bulgumuz literatür ile uyumludur. Aynı sonuçlara sahip olmak bu bulguyu daha da genelleştirebileceğimiz anlamına gelmektedir. Dünyada hemşirelik mesleği için yapılan çalışmalar incelendiğinde yaşanmakta olan hemşire kıtlığı ve olabilecek sorunların önlemlerini alabilmek için bir çok çalışma yapılmıştır (31, 76). Maddi imkanların ve güvenli iş ortamının sağlanmaması sebebi ile mesleği bırakma yada branşlaşmama, mobbing ve medyanın yanıltıcı göstergeleri ile hiç başlamama eylemi olabilmektedir. Ülkemizde de yapılan çalışmalara göre daha genellenebilir olan bu çalışma da yurt dışındaki çalışmalarla benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiyedeki yedi farklı bölgedeki yedi farklı üniversiteden 2774 hemşirelik lisans öğrencisinin katıldığı çalışmada aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin ölçek puan ortalaması düzeyinde bulunmuştur. “Mesleki Uygunluk” puan ortalaması “Yaşamsal Nedenler” puan ortalamasından daha yüksek olduğu belirlenmiştir.”Mesleki Uygunluk” alt boyutu ile Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü, yüksek düzeyli bir ilişki hesaplanmıştır. “Yaşamsal Nedenler” alt boyutu ile Hemşirelikte Meslek Seçimi ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönlü, orta düzeyli bir ilişki elde edilmiştir.

Tüm öğrencilerin HMSÖ alt ölçeklerinin ikisinde de yaş, sınıf, yaşadıkları bölge, anne eğitim durumu, tercih sırası, dönem uzatma, ilgi alanına uygun bulma, mesleğe bakış açısı, teorik ve uygulamalı eğitim değişkenlerine ilişkin görüşleri arasında olarak anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur.

Bu sonuçlar doğrultusunda;

Çoğu öğrencinin klinik ve teorik olarak üniversiteleri yetersiz görmesi sonucuna yönelik öğretim elemanlarının arttırılarak sınıf mevcutlarının düzenlenmesi önerilebilir. Öğretim elemanlarının performanslarını değerlendirmeye yönelik geri bildirimlerin düzenli alınması ve gerekli düzenlemelerin yapılması, öğretim elemanlarının arttırılarak sınıf mevcutlarının düzenlenmesi mevcut sıkıntıların azalmasına yardımcı olabilir.

Üniversite tercih danışmanları hemşirelik mesleğini doğru tanıtmalı üniversiteler ve sağlık kurumları bu konuda destek vermeleri önerilebilir.

Öğrencilerin eğitimlerinin sürecinde meslek seçimine yönelik bilgilendirme toplantıları yapması, üniversitelerin bu konuda görev üstlenip bölümler hakkında tanıtım programları düzenlemesi, kariyer planlama günlerinde hemşirelik meslek üyelerinin katılımının sağlanması önerilebilir.

Üniversite okurken öğrenciler iş kolları ve kariyer planlaması konusunda bilgilendirilmelidir.

Meslek seçimi kararı birçok faktörden etkilenir. Kritik hemşirelik eksikliğini gidermek olası kayıpları önlemek için kullanılacak gelecekteki işe alma ve elde tutma stratejileri,

bu faktörlerin yanı sıra mesleki beklentilerinin ve meslek seçimi kararlarının oluşmasında ailenin, akranların ve rol modellerin rolü dikkate alınmalıdır.

Sağlık hizmeti verecek öğrencilerin arasında mesleki karar sürecinin anlaşılması, eğitim liderlerinin ve politika yapıcıların hemşirelik mesleğine adım atma ve meslekte tutma stratejilerinin geliştirilmesi önerilir.

Üniversiteler, yaşamları boyunca birden fazla kariyer değişikliğinin kaçınılmaz görüldüğü bir nesil için programlar geliştirirken çağı yakalamalıdır.

Medyanın basmakalıp görüntüler göstererek mesleki imajı zedeleyici görüntülerden kaçınılması gereklidir. Geleneksel bakış açısı yerini modern hemşireliğe bırakmalı toplumda ve tüm dünyada örnek teşkil edecek şekilde medyada varlığını göstermelidir.

İş deneyimi, Birleşik Krallık'ta birkaç yıldır ortaokul müfredatının bir özelliği olmuştur. Genellikle öğrenci tarafından talep edilir, okul öğrencilerine bir mesleğe ilişkin bilgilerini ve anlayışlarını geliştirmeleri için fırsatlar sağlamayı amaçlar. Başlıca faydalarının, öğrencilerin bir meslek için gerekli beceriler ve tutumlar hakkında bir içgörü geliştirmelerine ve kariyer fırsatları konusunda bir farkındalık geliştirmelerine yardımcı olabileceği iddia edilmektedir. Bu uygulamanın Türkiye'de uygulanması önerilir (77).

Öğrencilerin hemşirelik programını seçmelerinin nedenlerini keşfetmek için nitel araştırmalara ihtiyaç vardır.

8. KAYNAKÇA

1. Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Meslek seçimine destek: İŞKUR'la gelecek senin. 2018;5:1-26.
2. Deniz S. Bireyin meslek seçimini etkileyen kaynaklar: Yeni teknolojilerden internet. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2001;(6):1-9.
3. Dindar İ, Şıpkın S. Trakya Üniversitesi Edirne Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin sosyoekonomik özellikleri, sorunları ve mesleksel beklentilerinin araştırılması. Türk Hemşireliğinde Yüksek Öğrenimi. 1996:49-57.
4. Tezel A, Arslan S. Erzurum sağlık yüksekokulu 1. sınıf öğrencilerinin mesleklerini seçmeye ve mesleğe ilişkin görüşleri. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2002;5(2):1-7.
5. Temel M, Bilgiç Ş, Çelikkalp Ü. Hemşirelik hizmetinin etkili bir şekilde yönetilmesi. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 2018;(3):480-487.
6. Price SL, McGillis Hall L, Angus, JE, Peter E. Choosing nursing as a career: a narrative analysis of millennial nurses' career choice of virtue. Nursing Inquiry. 2013;20(4):305-316.
7. Can R, Hisar KM. Hemşirelerin profesyonellik davranışları ve tükenmişlik düzeyleri. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 2019;6(1):1-9.
8. Björkström ME, Athlin, EE, Johansson IS. Nurses' development of professional self—from being a nursing student in a baccalaureate programme to an experienced nurse. Journal Of Clinical Nursing. 2008;17(10): 1380-1391.
9. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), İstatistik Veri Portalı, <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Saglik-ve-Sosyal-Koruma-101>, Erişim Tarihi: 15 04 2022.
10. Başer G. Hemşirelik yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin sosyal özellikleri, okulu tercih sıralamaları ve seçme nedenleri. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi. 1995;2(1):11-20.
11. Çingöl N, Zengin S, Çelebi E, Karakaş M. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin incelenmesi. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi. 2020;2(1):17-26.
12. İnce S, Khorshid L. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin belirlenmesi. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2005;18(3):1-9.

13. Cho SH, Lee JY, You SJ, Song KJ, Hong KJ. Nurse staffing, nurses prioritization, missed care, quality of nursing care, and nurse outcomes. *International Journal of Nursing Practice*. 2020;26(1):12803.
14. Özveren H, Gülnar E, Özden D. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Turkish Journal of Clinics and Laboratory*. 2017;8(2):57-64.
15. Kuzgun Y. Meslek rehberliği ve danışmanlığına giriş (3. Baskı). Ankara: Nobel Basımevi, 2006.
16. Yanikkerem E, Altıparmak S, Karadeniz G. Gençlerin meslek seçimini etkileyen faktörler ve benlik saygıları: Manisa Sağlık Yüksekokulu örneği. *Hemşirelik Forumu Dergisi*. 2004;7(2):60-67.
17. Güler A, Eren A, Karabacak K. Psikolojik danışma ve rehberlik. Ankara: 2005.
18. Eryetiş MV. Meslek seçimi ve mesleki rehberlik. *Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Dergisi*. 2016;(44):1-17
19. Çoban GS. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi kendini gerçekleştirme basamağında gizil yetenekler. *European Journal of Educational and Social Sciences*. 2021;6(1):111-118.
20. Bölükbaş N. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen faktörler. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*. 2018;1(1):10-17.
21. Kuzu N, Bayramova N, Korkmaz G & Taşdemir G. Sağlık yüksekokulu hemşirelik ve sağlık memurluğu öğrencilerinin eğitimlerine ve geleceklerine ilişkin düşünceleri. *Hemşirelik Forumu*. 2003;6(5):40-44.
22. Şirin A, Öztürk R, Bezci G, Çakar G, Çoban A. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve mesleği uygulamaya yönelik görüşleri. *Dirim Tıp Gazetesi*. 2008;83(1):69-75
23. Reddan G. Enhancing Students' Self-Efficacy in Making Positive Career Decisions. *Asia-Pacific Journal of Cooperative Education*. 2015;16(4):291-300.
24. Sharif N, Ahmad N, Sarwar S. Factors influencing career choices. *IBT Journal of Business Studies*. 2019;15(1):33-46.
25. Kazi AS, Akhlaq A. Factors affecting students' career choice. *Journal of Research & Reflections in Education*. 2017;11(2):187-196
26. Ensari MŞ, Hazal K. Meslek seçimini etkileyen faktörlerin demografik değişkenler ile ilişkisinin araştırılması: İstanbul ilinde bir uygulama. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*. 2017;5(10):409-422.

27. Babacan A. Türkiye’de öğrencilerinin üniversite seçimini etkileyen faktörlerin değerlendirmesi: bir AHP uygulaması. Oğuzhan Sosyal Bilimler Dergisi. 2021;3(2):91-98.
28. Dinç E. Meslek seçiminde etkili faktörlerin incelenmesi: meslek yüksek okul muhasebe programı öğrencileri üzerine bir araştırma. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 2008;(16):90-106.
29. Wu LT, Low MMJ, Tan KK, López V, Liaw SY. Why not nursing? A systematic review of factors influencing career choice among healthcare students. International Nursing Review. 2015;62(4):547-562.
30. Cilar L, Spevan M, Trifkovič KČ, Štiglic G. What motivates students to enter nursing? Findings from a cross-sectional study. Nurse Education Today, 2020;90:104463.
31. Wilkes L, Cowin L, Johnson M. The reasons students choose to undertake a nursing degree. Collegian. 2015;22(3):259-265.
32. Law W, Arthur D. What factors influence Hong Kong school students in their choice of a career in nursing?. International Journal Of Nursing Studies. 2003;40(1):23-32.
33. Özdemir FK, Şahin ZA. Hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörler. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 2016;(1):28-32.
34. Türk G, Adana F, Erol F, Çevik Akyıl R, Taşkırın N. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçme nedenleri ile bakım davranışları algısı. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2018;7(3):1-10.
35. Nursing Definitions. International Council of Nurses (ICN), <https://www.icn.ch/nursing-policy/nursing-definitions>, Erişim tarihi: 24.02.2022
36. T.C. Resmi Gazete, 25 Şubat 1954, Sayı: 6283
37. T.C. Resmi Gazete, 08 Mart 2010. Sayı: 27515
38. Karabulut N, Gürçayır D, Aktaş YY. Hemşirelik araştırma tarihi. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2019;(2):121-128.
39. Çamlıca T, Kartal H. Hemşirelik Eğitiminin Tarihsel Gelişimi. Türkiye Klinikleri J Med Ethics. 2021;29(1):142-147.
40. Özsoy SA. The struggle to develop nursing research in Turkey. International Nursing Review. 2007;54(3):243-248.

41. Yavuz M. Nursing doctoral education in Turkey. Nurse Education Today. 2004;24(7):553-559.
42. Ergöl İ. Türkiye'de yükseköğretimde hemşirelik eğitimi. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi. 2011;(3):152-155.
43. Topuksak B, Kublay G. Florence Nightingale'den günümüze hemşirelik eğitiminde neler değişti. Avrupa ve Türkiye'de Modern Hemşirelik Eğitimi. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi. 2010;298- 305.
44. T.C. Resmi Gazete, 02/01/2014, Sayı: 6514
45. Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Bilgi Yönetim Sistemi. <https://istatistik.yok.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 30 04 2022.
46. YÖK Meslek Atlası, Yükseköğretim Kurulu Program Atlası, <https://yokatlas.yok.gov.tr/meslek-lisans.php?b=20040>, Erişim Tarihi: 15.04.2022
47. Thobaben M, Roberts DA, Badir A, Hongwei W, Murayama H, Murashima S, Taguchi A. Guest editorial: Exploring nursing education in the people's Republic of China, Japan and Turkey. Contemporary Nurse, 2005;19(1-2);5-16.
48. Erkus G, Dinc L. Turkish nurses' perceptions of professional values. Journal of Professional Nursing. 2018;34(3);226-232.
49. Cetişli NE, Güneri SE, Hatice M, Avdal EÜ, Tokem Y, Sarı HY. Nursing students' education stress and academic achievement: The impact of three different education methods. Yükseköğretim ve Bilim Dergisi. 2019;(2);250-255.
50. Mamhidir AG, Kristofferzon ML, Hellström-Hyson E, Persson E, Mårtensson G. Nursing preceptors' experiences of two clinical education models. Nurse Education in Practice. 2014;14(4):427-433.
51. Dereli F, Sarı HY, Tokem Y. Comparison of student satisfaction according to three different education models in nursing education. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 2021;6(3);61-66.
52. Temel AB, Dönmez RÖ. Klasik eğitim ve entegre eğitim modeli ile öğrenim gören hemşire öğrencilerin kişisel değerlerinin karşılaştırılması. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 2013;29(1);30-44.
53. Toraman AU, Temel AB, Kalkım A, Balyacı ÖE. Klasik ve entegre eğitim modeli ile öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinin araştırmaya yönelik tutum ve farkındalıkları. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 2013;6(3);132-138.
54. Wood DF. Problem based learning. Bmj. 2008;336(7651);971-971.

55. Altun I. The perceived problem solving ability and values of student nurses and midwives. *Nurse Education Today*. 2003;23(8);575-584.
56. Rakhudu M, Davhana-Maselesele M, Useh U. A model of collaboration for the implementation of problem-based learning in nursing education in South Africa. *Curationis*. 2017;40(1);1-10.
57. Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, <http://gsbf.gantep.edu.tr>, Erişim Tarihi: 23 04 2022
58. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü, <https://syohemsirelik.ksu.edu.tr/i> Erişim Tarihi: 23 04 2022
59. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, <https://hemsirelik.deu.edu.tr>, Erişim Tarihi: 23 04 2022
60. Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü. <https://hemsirelik.sakarya.edu.tr/>, Erişim Tarihi: 23 04 2022
61. Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü. <https://birimler.atauni.edu.tr/saglik-bilimleri-fakultesi/>, Erişim Tarihi: 23 04 2022
62. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü, <https://hemsirelik-ssbf.omu.edu.tr/tr/bolum-hakkinda/tarihce>, Erişim Tarihi: 23 04 2022
63. Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü, <https://sbf.erciyes.edu.tr/fakultemiz/Tarihce/Saglik-Bilimleri-Fakultesi/1/7>, Erişim Tarihi: 23 04 2022
64. Tosunöz İK, Eskimez Z, Öztunç G. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimlerini etkileyen faktörler. *Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2019;5(2):91-97.
65. Kırağ N. Hemşirelik mesleğinin seçiminde ilişkili olan faktörler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*. 2015;8(4):226-231
66. Zysberg L, Berry DM. Gender and students' vocational choices in entering the field of nursing. *Nursing outlook*, 2005;53(4): 193-198.
67. Önler E, Saraçoğlu GV. Hemşirelikte meslek seçimi ölçeğinin güvenilirlik ve geçerliliği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 2010;3(2):78-85
68. Sarıkaya T, Khorshid, L. Üniversite öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen etmenlerin incelenmesi: Üniversite öğrencilerinin meslek seçimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2009;7(2); 393-423

69. Doğu Anadolu Bölgesi; Vikipedi Özgür Ansiklopedisi, https://tr.wikipedia.org/wiki/Do%C4%9Fu_Anadolu_B%C3%B6lgesi, Erişim tarihi: 24.02.2022
70. Alkaya SA, Yaman İ, Simones J. Professional values and career choice of nursing students. *Nursing Ethics*, 2018; 25(2);243-252.
71. Ünal ÖÜA, Bilgener ÖÜE. Hemşirelik bölümü öğrencilerinde meslek seçimi ve özyeterlilik ilişkisi. *Sciences*. 2019;5(20);993-1002.
72. Eskimez Z, Öztunç G, Alparslan N. Lise son sınıfta okuyan kız öğrencilerin hemşirelik mesleğine ilişkin görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*. 2008;15(1);58-67.
73. Özdelikara A, Ağaçdiken S, Aydın E. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen faktörler. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2016;(2): 83-88.
74. Olğun S, Adıbelli D. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörler. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2020;(1):55-60
75. Elibol E, Seren AKH. Reasons nursing students choose the nursing profession and their nursing image perceptions: A survey study. *Nursing Practice Today*, 2017;4(2): 67-78.
76. Halperin O, Mashiach-Eizenberg M. Becoming a nurse—A study of career choice and professional adaptation among Israeli Jewish and Arab nursing students: A quantitative research study. *Nurse education today*, 2014;34(10): 1330-1334.
77. Neilson GR, McNally JG. Not choosing nursing: Work experience and career choice of high academic achieving school leavers. *Nurse Education Today*, 2010;30(1);9-14.

9. EKLER

9.1. EK 1: Güç Analizi

```
[1] -- Wednesday, September 18, 2019 -- 13:18:54
t tests - Means: Difference from constant (one sample case)
Analysis: A priori: Compute required sample size
Input: Tail(s) = Two
Effect size d = 0.0696552
alpha err prob = 0.05
Power (1-beta err prob) = 0.95
Noncentrality parameter delta = 3.6066330
Critical t = 1.9608496
Df = 2680
Total sample size = 2681
Actual power = 0.9500539
```

9.2. EK 2 : Veri Toplama Araçları

Anket Soruları

1-Yaşınız .....

2-Cinsiyetiniz 1) Kadın 2) Erkek

3-Okuduğunuz üniversite adını yazınız.....

4-Sınıfınız. ....

5-Mezun olduğunuz lise türünü belirtiniz.

1) Fen Lisesi 2)Anadolu Lisesi 3) Meslek Lisesi 4)İmam Hatip Lisesi

6-Ailenizle yaşadığınız bölgeyi belirtiniz?

1)Ege bölgesi 2)Akdeniz bölgesi 3)Karadeniz bölgesi 4)Marmara bölgesi

5)Doğu Anadolu bölgesi 6)Güneydoğu Anadolu bölgesi 7)İç Anadolu bölgesi

7-Anninizin eğitim durumu nedir?

1)Okur yazar değil 2)Okuryazar 3)İlkokul 4)Orta okul

5)Lise 6)Üniversite

8- Babanızın eğitim durumu nedir?

1)Okur yazar değil 2)Okuryazar 3)İlkokul

4)Orta okul 5)Lise 6)Üniversite

9- Gelir getiren bir işte çalışıyor musunuz?

1)Evet 2) Hayır

10- Ailenizin gelir gider dengesini nasıl algılıyorsunuz?

1)Gelir giderden az 2)Gelir gidere denk 3)Gelir giderden fazla

11-Kendiniz dahil kardeş sayınız ?.....

12-Ailenin kaçınıcı çocuğusunuz? .....

13-Şuan da ikamet ettiğiniz yer?

1)Ailenizin yanında 2) Arkadaşlarla beraber 3) Devlet Yurdunda 4) Özel Yurtta

14-- Üniversite Eğitiminde Dönem Kaybınız oldu mu?

1)Evet 2) Hayır

15- Hemşirelik bölümüne isteyerek mi tercih yaptınız? 1)Evet 2)Hayır

16-Üniversite sınavına kaçınıcı girişinizde hemşireliği kazandınız?.....

17-Tercih sıranızı belirtiniz.....

18-Ailenizde ya da çevrenizde hemşire yakınınız var mı? 1) Evet 2) Hayır

19-Bu bölümde okumadan önce hemşirelik hizmeti aldınız mı? 1) Evet 2)Hayır

20-Bu bölümde okumadan önce refakatçi olarak sağlık kuruluşunda bulundunuz mu?

1) Evet 2) Hayır

21-Hemşireliğin kendi ilgi alanınıza uygun olup olmadığını belirtiniz?

1)Uygun   2) Uygun değil   3)Kararsızım

22-Bölüm değiştirme düşünceniz var mı?

1)Evet   2) Hayır

23-Hemşirelik eğitimine başladıktan sonra mesleğe bakış açınız değişti mi?

1)Olumlu yönde değişti   2)Olumsuz yönde değişti   3)Hayır değişmedi

24-Üniversitenizde teorik bilgi olarak verilen eğitimin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

1)Evet   2) Hayır   3)Kısmen   4)Fikrim yok

25-Üniversitenizde uygulamalı/klinik olarak verilen eğitimin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

1)Evet   2) Hayır   3) Kısmen   4)Fikrim yok

9.3. EK 3 : Anket Çalışma İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 10/12/2019-69227

 T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Sayı :47989649/300/
Konu :Anket Çalışma İzni (Burçin SELÇUK)

REKTÖRLÜK MAKAMINA

İlgi :04/12/2019 tarihli, 67853 sayılı ve "Kurum İzni/ Burçin SELÇUK" konulu yazı

Enstitümüz Hemşirelik Anabilim Dalı, Halk Sağlığı Hemşireliği tezli yüksek lisans programı öğrencisi Burçin SELÇUK'un tezi ile ilgili anket çalışmasını 02 Ocak 2020-30 Nisan 2020 tarihleri arasında Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü öğrencilerine uygulayabilmesi hususunu onaylarınıza arz ederim.

Prof.Dr. Mehmet TARAKÇIOĞLU
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

OLUR
/ /
Prof.Dr. Ali GÜR
Rektör

EKLER :
1- Dilekçe
2- Etik Kurul Kararı
3- Ölçek / Anketler

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 88179374-300-E.1900377197
Konu : Anket Çalışması (Burçin Selçuk)

30.12.2019

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 6.12.2019 tarihli 87841438/300/E.26279 sayılı belge

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği yüksek lisans programı öğrencisi Burçin SELÇUK'un tez çalışması ile ilgili anket uygulaması yapma talebine cevaben Üniversitemiz Hemşirelik Fakültesi Dekanlığının 27.12.2019 tarih ve 80131151-100-E.1900375046 sayılı yazısı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Ömer ÇOMAKLI
Rektör

Ek : 27.12.2019 tarihli 80131151-100-E.1900375046 sayılı belge

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

E-İmzalıdır

Sayı : 15563195-302.08.01-E.1721
Konu : Araştırma İzni (Burçin SELÇUK)

06/01/2020

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : a) 06.12.2019 tarihli ve 87841438/300/E.26279 sayılı yazımız.
b) Üniversitemiz Hemşirelik Fakültesi Dekanlığının 31.12.2019 tarihli ve 9396244-108.99-2210 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Burçin SELÇUK'un tezi ile ilgili anket uygulaması yapma isteğinin Fakülte Yönetimi ile işbirliği yapılarak, eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmadan ve araştırma verilerinin araştırmacılar tarafından toplanması koşuluyla uygun görüldüğüne dair Üniversitemiz Hemşirelik Fakültesi Dekanlığından alınan ilgi (b) yazı fotokopisi ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinize ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Uğur MALAYOĞLU
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek : İlgi (b) Yazı Sureti (1 Sayfa)

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı :14065294/044/E. 26012
Konu :Anketler

24/12/2019

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 06/12/2019 tarihli ve E.26279 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Halk Sağlığı Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden Burçin SELÇUK'un yüksek lisans tezi ile ilgili olarak ilgi yazınız ekinde gönderilen anket çalışmasını Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü öğrencilerine uygulama talebi Rektörlüğümüz tarafından uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-İmzalıdır

Prof.Dr. Recai KILIÇ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük

Sayı :35955870/730.08.03/
Konu :Anket Çalışma İzni - Burçin
SELÇUK

19/12/2019

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Üniversite Blv. Kilis Yolu Üzeri PK:27310 Şehitkamil/GAZİANTEP

İlgi : Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğü 06/12/2019 tarihli ve 26279 sayılı yazı

İlgi yazımıza istinaden; Üniversiteniz Sağlık bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim dalı Halk Sağlığı Hemşireliği tezli Yüksek Lisans öğrencisi Burçin SELÇUK'un tezi ile ilgili anket çalışmasını 2 Ocak -30 Nisan 2020 tarihleri arasında Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerine uygulayabilmesi, Rektörlüğümüzce uygun görülmüş olup, yapılacak olan uygulama sonucunun tarafımıza bildirilmesi hususunda; gereğini bilgilerinize arz ve rica ederim.

Prof. Dr. Barış Tamer TONGUÇ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

EK :
7 Sayfa
DAĞITIM
Gereği:
Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğüne
Üniversite Blv. Kilis Yolu Üzeri PK:27310
Şehitkamil/GAZİANTEP

Bilgi:
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığına

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Sayı : 87841438/300/E.26279
Konu : Anket Çalışma İzni (Burçin SELÇUK)

06/12/2019

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Batıçevre Yolu Bulvarı Kayseri Yolu Üzeri Avsar
Yerleşkesi PK:46100 Onikisubat/KAHRAMANMARAŞ

İlgi : 04/12/2019 tarihli, 67853 sayılı ve "Kurum İzni/ Burçin SELÇUK" konulu yazı

Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği tezli yüksek lisans programı öğrencisi Burçin SELÇUK'un tezi ile ilgili anket çalışmasını 02 Ocak 2020-30 Nisan 2020 tarihleri arasında Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü öğrencilerine uygulayabilmesi hususunu müsaadelerinize arz ederim.

e-İmzalıdır
Prof.Dr. Ali GÜR
Rektör

EKLER :

- 1- Dilekçe (danışman-öğrenci)
- 2- Etik Kurul Kararı
- 3- Ölçek / Anketler

DAĞITIM
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜNE
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜNE
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜNE
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM
ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜNE
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜNE

TASNİF DIŞI
T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Sayı : 49933177-044-E.28854
Konu : Anket Çalışma İzni (Burçin
SELÇUK)

30/12/2019

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 06/12/2019 tarihli ve 87841438-E.26279 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıda belirtilen Üniversiteniz Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği tezli yüksek lisans programı öğrencisi Burçin SELÇUK'un 02 Ocak 2020-30 Nisan 2020 tarihleri arasında Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilere tezi ile ilgili anket uygulama isteği Rektörlüğümüz tarafından uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-İmzalıdır

Prof. Dr. Mehmet Ali CENGİZ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

9.4. EK 4: Etik Kurul Kararı

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU									
ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI		Türk Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Nedenler							
VARSA ARAŞTIRMANIN PROTOKOL KODU		407							
KARAR BİLGİLERİ	Karar No:2019/407		Tarih: 13.11.2019						
	Yukarıda bilgileri verilen başvuru dosyası ile ilgili belgeler araştırmanın/çalışmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş ve uygun bulunmuş olup araştırmanın/çalışmanın başvuru dosyasında belirtilen merkezlerde gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel sakınca bulunmadığına toplantıya katılan etik kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verilmiştir. İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik kapsamında yer alan araştırmalar/çalışmalar için Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'ndan izin alınması gerekmektedir.								
KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU									
ETİK KURULUN ÇALIŞMA ESASI		İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik, İyi Klinik Uygulamaları Kılavuzu							
BAŞKANIN UNVANI / ADI / SOYADI:		Prof. Dr.Aysun BARANSEL ISIR							
Unvanı/Adı/Soyadı	Uzmanlık Alanı	Kurumu	Cinsiyet		Araştırma ile İlişki		Katılım *		İmza
Prof. Dr.Aysun BARANSEL ISIR	ADLI TIP	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Prof.Dr. Yasemin ZER	MİKROBİYOLOJİ	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Prof.Dr.Özlem ALTINDAĞ	FİZİK TEDAVİ ve REHABILITASYON	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Prof.Dr.Birgül ÖZÇİRPİCİ	HALK SAĞLIĞI	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Prof.Dr.Muradiye NACAĞ	TIBBİ FARMAKOLOJİ	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Prof. Dr. İlker SEÇKİNER	ÜROLOJİ	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Prof. Dr. Mehmet KESKİN	ÇOCUK ENDOKRİNOLOJİ VE METABOLİZMA HASTALIKLARI	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Prof. Dr. Sinan AKBAYRAM	ÇOCUK HEMATOLOJİ ve ONKOLOJİ	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Prof. Dr. Ramazan BAL	FİZYOLOJİ	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Doç. Dr. Umut ELBOĞA	NÜKLEER TIP	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Dr.Öğr.Üyesi Serkan GÜRGÜL	BİYOFİZİK	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Dr.Öğr.Üyesi Eda Didem YALÇIN	AĞIZ DIŞ ve ÇENE RADYOLOJİSİ	Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Uzm. Dr. Gönül KARATAŞ DURUSOY	GÖZ HASTALIKLARI	Gaziantep Dr. Ersin Arslan Eğ. Arş. Hast.	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Emine Aybügen YILDIRIM	AVUKAT (Hukukçu)	Gaziantep Barosu	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Hasan KİÇİKOĞLU	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİ	Gaziantep Anaokulu	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	

*:Tuzlanımda Bulunma

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	Türk Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Nedenler
VARSA ARAŞTIRMANIN PROTOKOL KODU	407

ETİK KURULU BİLGİLERİ	ETİK KURULUN ADI	Gaziantep Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu
	AÇIK ADRESİ:	
	TELEFON	
	FAKS	-
	E-POSTA	

BAŞVURU BİLGİLERİ	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACI UNVANI/ADI/SOYADI	Dr. Öğr.Üyesi Hatice Serap KOÇAK			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ UZMANLIK ALANI	Halk Sağlığı Hemşireliği			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ BULUNDUĞU MERKEZ	Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü			
	VARSA İDARİ SORUMLU UNVANI/ADI/SOYADI				
	DESTEKLEYİCİ				
	PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ UNVANI/ADI/SOYADI (TÜBİTAK vb. gibi kaynaklardan destek alanlar için)				
	DESTEKLEYİCİNİN YASAL TEMSİLCİSİ				
	ARAŞTIRMANIN FAZİ VE TÜRÜ	FAZ 1	☐		
		FAZ 2	☐		
		FAZ 3	☐		
FAZ 4		☐			
Gözlensel ilaç çalışması		☐			
Tıbbi cihaz klinik araştırması		☐			
In vitro tıbbi tanı cihazları ile yapılan performans değerlendirme çalışmaları		☐			
İlaç dışı klinik araştırma		☐			
Diğer ise belirtiniz :					
ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	TEK MERKEZ ☒	ÇOK MERKEZLİ ☐	ULUSAL ☒	ULUSLARARASI ☐	

DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	Belge Adı	Tarihi	Versiyon Numarası	Dili		
		ARAŞTIRMA PROTOKOLÜ			Türkçe ☐	İngilizce ☐
	BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
	OLGU RAPOR FORMU			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
	ARAŞTIRMA BROŞÜRÜ			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
DEĞERLENDİRİLEN DİĞER BELGELER	Belge Adı	Açıklama				
	SİGORTA	☐				
	ARAŞTIRMA BÜTÇESİ	☐				
	BİYOLOJİK MATERYEL TRANSFER FORMU	☐				
	İLAN	☐				
	YILLIK BİLDİRİM	☐				

9.5. EK 5: Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu

Araştırmanın Adı: Türk Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Nedenler

LÜTFEN DİKKATLİCE OKUYUNUZ !!!

Bu çalışmaya katılmak üzere davet edilmiş bulunmaktasınız. Bu çalışmada yer almayı kabul etmeden önce çalışmanın ne amaçla yapılmak istendiğini anlamanız ve kararınızı bu bilgilendirme sonrası özgürce vermeniz gerekmektedir. Size özel hazırlanmış bu bilgilendirmeyi lütfen dikkatlice okuyunuz, sorularınıza açık yanıtlar

Çalışmanın Amacı Nedir?

Ülkemizde meslek seçimi genellikle kişinin ergenlik dönemine ilişkin değişim ve uyum süreci sırasında, kimliğini ve kişiliğini bulma krizinde olduğu dönemlerde gerçekleşir. Böyle bir dönemdeki adölesan birey, mesleki tercihlerinde bilinçli ve mantıklı düşünemeyebilir. Mesleği tercih edeceği dönemde öğrenciler; mesleklere ilişkin yanlış bilgilendirilme, aile ve çevrenin baskısı veya yönlendirmesi, tercih hataları ve benzeri nedenlerle meslek tercihlerinde hata yapabilirler. Bir mesleği bilinçli olarak seçmeyen birey, meslek ve kendi açısından olumsuz durumlar yaşayabilir. Bir mesleğin çalışma koşullarını ve çalışma alanlarını tanıyıp isteyerek seçen bireylerin o CFCH

Nasıl Bir Uygulama Yapılacaktır?

Hemşirelik bölümü öğrencilerinin özelliklerini belirlemek amacıyla 27 sorudan oluşan anket formu ve Mesleği seçme nedenlerini belirlemek amacıyla Hemşirelikte Meslek Seçim Ölçeği formu kullanılacaktır. Verilerin toplanması işlemi Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencileri ile yüz yüze, Doğu Anadolu Bölgesinden “Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi”, Akdeniz Bölgesinden “Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü”, Ege Bölgesinden “Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi”, Marmara Bölgesinden “Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü”, İç Anadolu Bölgesinden “Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü”, Karadeniz Bölgesinden “Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü” öğrencileri için hazırlanan web tabanlı üzerinden online anket uygulaması ile yapılacaktır.

Sorumluluklarım Nedir?

Araştırma ile ilgili olarak anketteki sorulara yeterince zaman ayırmanız, dürüstlikle cevap vermeniz ve **soruları eksiksiz doldurmanız sizin** sorumluluklarınızdır Bu koşullara uymadığınız durumlarda araştırmacı sizi uygulama dışı bırakabilme yetkisine sahiptir.

KATILIMCI SAYISI NEDİR?

Araştırmada yer alacak gönüllülerin sayısı 2681'dir.

Katılımım Ne Kadar Sürecektir?

Bu araştırmada yer almanız için öngörülen süre 6 aydır.

Çalışmaya Katılma İle Beklenen Olası Yarar Nedir?

Bu çalışmada ülkemizde farklı bölgelerde okuyan hemşirelik bölümü öğrencilerinin geleceğine yönelik olarak meslek seçimine nasıl karar verdiğini belirlemek açısından önemlidir.

Çalışmaya Katılma İle Beklenen Olası Riskler Nedir?

Size bu araştırmada anket formları uygulanacaktır. Herhangi olası risk durumu yoktur.

Gebelik

Çalışmamız anket uygulaması şeklinde ve tanımlayıcı olarak yapılacaktır. Gebelik, doğmamış fetus ya da anne sütü emen çocuk için riskleri bulunmamaktadır.

Araştırma Sürecinde Birlikte Kullanılmasının Sakıncalı Olduğu Bilinen İlaçlar/Besinler Nelerdir?

Çalışma süresince birlikte kullanımının sakıncalı olduğu ilaç ve besinler bulunmamaktadır.

İlacın Saklama Koşulları.....'dır

Hangi Koşullarda Araştırma Dışı Bırakılabilirim?

Bu çalışmaya katılmayı kabul etmediğiniz zaman çalışma dışı kalırsınız

Diğer Tedaviler Nelerdir?

Bu araştırmada herhangi bir tedavi uygulaması yoktur. Araştırma sadece anket uygulaması şeklinde ve tanımlayıcı olarak yapılacaktır.

Herhangi Bir Zararlanma Durumunda Yüklümlük/Sorumluluk Kimdedir Ve Ne Yapılacaktır?

Bu araştırma da herhangi invazif bir girişim bulunmamaktadır. Katılımcıların herhangi bir zararla karşılaşma durumları söz konusu olmayıp, araştırma anket uygulaması şeklinde dir.

Yeni Bulgular

Araştırma sürecinde yapılan tedavi/uygulamaya yönelik sizi ilgilendirebilecek herhangi bir gelişme olduğunda, bu durum size veya yasal temsilcinize derhal bildirilecektir.

Araştırma Süresince Çıkabilecek Sorunlar İçin Kimi Aramalıyım?

Uygulama süresi boyunca, zorunlu olarak araştırma dışı ilaç almak durumunda kaldığınızda Sorumlu Araştırıcıyı önceden bilgilendirmek için, araştırma hakkında ek bilgiler almak için ya da çalışma ile ilgili herhangi bir sorun, istenmeyen etki ya da diğer rahatsızlıklarınız için Burçin Selçuk'a başvurabilirsiniz.

Çalışma Kapsamındaki Giderler Karşılanacak Mıdır?

Yapılacak her tür tetkik, fizik muayene ve diğer araştırma masrafları size veya güvencesi altında bulunduğunuz resmi ya da özel hiçbir kurum veya kuruluşa ödetilmeyecektir.

Çalışmayı Destekleyen Kurum Var Mıdır ?

Çalışmayı destekleyen kurum bulunmamaktadır.

Çalışmaya Katılmam Nedeniyle Herhangi Bir Ödeme Yapılacak Mıdır?

Bu araştırmada yer almanız nedeniyle size hiçbir ödeme yapılmayacaktır.

Araştırmaya Katılmayı Kabul Etmemem Veya Araştırmadan Ayrılmam Durumunda Ne Yapmam Gerekir?

Bu araştırmada yer almak tamamen sizin isteğinize bağlıdır. Araştırmada yer almayı reddedebilirsiniz ya da herhangi bir aşamada araştırmadan ayrılabilirsiniz. Çalışmayı

kabul etmeme ya da herhangi bir aşamada ayrılma sizin isteğiniz dahilinde olup, herhangi bir sorun ya da güçlükle karşılaşma durumu olmayacaktır.

Katılmama İlişkin Bilgiler Konusunda Gizlilik Sağlanabilecek Midir?

Size ait tüm tıbbi ve kimlik bilgileriniz gizli tutulacaktır ve araştırma yayınlsa bile kimlik bilgileriniz verilmeyecektir, ancak araştırmanın izleyicileri, yoklama yapanlar, etik kurullar ve resmi makamlar gerektiğinde tıbbi bilgilerinize ulaşabilir. Siz de istediğinizde kendinize ait tıbbi bilgilere ulaşabilirsiniz (tedavinin gizli olması durumunda, gönüllüye kendine ait tıbbi bilgilere ancak verilerin analizinden sonra ulaşabileceği bildirilmelidir).

Çalışmaya Katılma Onayı:

Yukarıda yer alan ve araştırmaya başlanmadan önce gönüllüye verilmesi gereken bilgileri gösteren 4 sayfalık metni okudum ve sözlü olarak dinledim. Aklıma gelen tüm soruları araştırmacıya sordum, yazılı ve sözlü olarak bana yapılan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anlamış bulunmaktayım. Çalışmaya katılmayı isteyip istemediğime karar vermem için bana yeterli zaman tanındı. Bu koşullar altında, bana ait tıbbi bilgilerin gözden geçirilmesi, transfer edilmesi ve işlenmesi konusunda araştırma yürütücüsüne yetki veriyor ve söz konusu araştırmaya ilişkin bana yapılan katılım davetini hiçbir zorlama ve baskı olmaksızın büyük gönüllülük içerisinde kabul ediyorum. Bu formu imzalamakla yerel yasaların bana sağladığı hakları kaybetmeyeceğimi biliyorum.

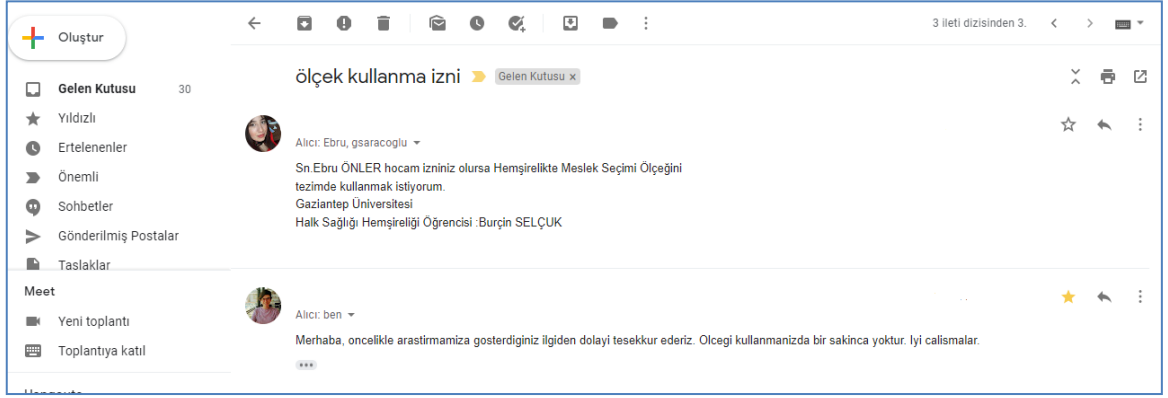
Bu formun imzalı ve tarihli bir kopyası bana verildi.

GÖNÜLLÜNÜN		İMZASI
ADI & SOYADI		
ADRESİ		
TEL. & FAKS		
TARİH		
VELAYET VEYA VESAYET ALTINDA BULUNANLAR İÇİN VELİ VEYA VASİNİN		İMZASI
ADI & SOYADI		
ADRESİ		

TEL. & FAKS		
TARİH		
AÇIKLAMALARI YAPAN ARAŞTIRICININ		İMZASI
ADI & SOYADI		
TARİH		
RIZA ALMA İŞLEMİNE BAŞINDAN SONUNA KADAR TANIKLIK EDEN KURULUŞ GÖREVLİSİNİN		İMZASI
ADI & SOYADI		
GÖREVİ		
TARİH		

9.6. EK 6: Ölçek İzin Yazısı

The screenshot displays an email client interface. On the left, there is a sidebar with navigation options: 'Oluştur', 'Gelen Kutusu' (30), 'Yıldızlı', 'Ertelenenler', 'Önemli', 'Sohbetler', 'Gönderilmiş Postalar', 'Taslaklar', 'Meet', 'Yeni toplantı', and 'Toplantıya katıl'. The main area shows an email titled 'ölçek kullanma izni' from 'Gelen Kutusu x'. The sender is 'Alıcı: Ebru, g. saracoglu'. The email content reads: 'Sn Ebru ÖNLER hocam izniniz olursa Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeğini tezimde kullanmak istiyorum. Gaziantep Üniversitesi Halk Sağlığı Hemşireliği Öğrencisi :Burçin SELÇUK'. Below this, there is a 'Meet' section with a meeting link and a message: 'Merhaba, öncelikle arastirmamiza gosterdiginiz ilgiden dolayı tesekkür ederiz. Ölcegi kullanmanızda bir sakınca yoktur. İyi çalışmalar.'

9.7. EK 7: Kongre Katılım Belgesi

**7th International Medicine and Health
Sciences Researches Congress**
28 – 29 August 2021 ONLINE/ANKARA
(UTSAK)

Certificate of Attendance

**INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY**

Burçin SELÇUK

28 – 29 Ağustos 2021 tarihleri arasında ONLINE olarak düzenlenen 7. Uluslararası Tıp ve Sağlık Bilimleri Araştırmaları Kongresi'ne (UTSAK) SÖZLÜ bildiri ile katılımınızdan ve katılmamızdan dolayı teşekkür ediyoruz. Çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

We would like to thank you for participating the 7th International Medicine and Health Sciences Researches Congress (UTSAK) held ONLINE between 28 – 29 August 2021 with the ORAL presentation . We wish you success in your work.

"TÜRK HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN NEDENLER"

10. ÖZGEÇMİŞ

İlköğretim ve lise eğitimini Antakya'da tamamladı. 2011-2015 yılları arasında Ege Üniversitesi İzmir Atatürk Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü'nde eğitim gördü. 2018 yılında Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Yüksek Lisans programına başladı. 2015 yılında mesleğe başlayıp Altınözü Devlet Hastanesi'nde Çocuk Servisi'nde halen hemşire olarak çalışmaya devam etmektedir.

